

7 Program Ramowy Badań i Rozwoju UE

Instytut Eurotest

80-237 Gdańsk, ul. Uphagena 10, tel. 58-341-63-70, faks 58-341-66-20
home page: www.eurotest.com.pl e.mail: enter@eurotest.com.pl

**Aktualna sytuacja lokalnej
gospodarki w dobie kryzysu oraz
branże przyszłości w rozwoju
Rudy Śląskiej**

marzec 2013 rok

Spis treści

1. Wstęp i metodologia	3
2. Ocena potencjału i sytuacji firm w gospodarce Rudy Śląskiej w dobie kryzysu	7
2.1. Stan i struktura podmiotów gospodarczych wg sekcji działalności w gospodarce w Rudzie Śląskiej	7
2.2. Podmioty gospodarcze w Rudzie Śląskiej wg stażu działalności	11
2.3. Podmioty gospodarcze w Rudzie Śląskiej wg głównych rynków zbytu	12
2.4. Zobowiązania kredytowe podmiotów gospodarczych w Rudzie Śląskiej	14
2.5. Zmiany potencjału gospodarczego firm w Rudzie Śląskiej	15
2.6. Stopień odczuwania kryzysu oraz przewidywane zmiany obrotów i zagrożenie likwidacji firm w Rudzie Śląskiej	17
2.7. Spodziewana przez podmioty gospodarcze pomoc ze strony władz samorządowych	22
3. Kierunki rozwoju gospodarki Rudy Śląskiej	24
3.1. Przewidywane kierunki rozwoju gospodarki miasta w opinii przedsiębiorców	24
3.2. Planowane zmiany kadrowe i ocena rynku pracy przez firmy w Rudzie Śląskiej	26
3.3. Kierunki rozwoju nowoczesnej gospodarki	29
4. Warunki prowadzenia biznesu w Rudzie Śląskiej	33
4.1. Ocena warunków prowadzenia biznesu w Rudzie Śląskiej w opinii przedsiębiorców	33
5. Podsumowanie	38

1. Wstęp i metodologia

Wahania koniunkturalne to naturalny sposób funkcjonowania gospodarki w systemie wolnorynkowym. Po każdym okresie prosperity przychodzą lata zastoju bądź załamania gospodarki.

Kryzys charakteryzuje się nadwyżką podaży nad popytem, spadkiem produkcji, zmniejszeniem zapotrzebowania na usługi, spadkiem obrotów w handlu, zmniejszeniem zamówień i nakładów inwestycyjnych a tym samym zmniejszeniem przychodów przedsiębiorstw. Równolegle niekorzystne zjawiska zachodzą na rynku pracy. Zmniejszać się mogą realne dochody społeczeństwa i obniżać się może poziom życia szerokich grup społecznych.

Globalizacja światowej gospodarki oraz swobodny przepływ kapitału sprawiły, że załamania gospodarki wywoływane są najczęściej krachem na rynkach finansowych. Polska gospodarka również odczuła skutki światowego kryzysu., nie wszystkie jednak branże gospodarki w jednakowym stopniu odczuły skutki kryzysu. Spadek zamówień w pierwszej kolejności uderzył w firmy nastawione na eksport oraz polskie oddziały międzynarodowych koncernów. Mimo okresowego zmniejszenia eksportu dobrym buforem dla Polski przed znaczącymi skutkami światowego kryzysu stał się potencjał krajowego rynku wewnętrznego.

Podstawę współczesnych gospodarek europejskich stanowią mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa. To głównie dzięki nim gospodarka zawdzięcza swój wzrost. W Polsce mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa tworzą ponad 48% PKB. W kraju ilościowo dominują firmy mikro zatrudniające do 9 osób (94,9%), podobnie jak i w Rudzie Śląskiej (94%).

Celem Programu Badawczego UE jest dostarczanie władzom samorządowym aktualnych informacji o stanie lokalnej gospodarki w dobie kryzysu szczególnie sektora mikro, małych i średnich firm których to brak jest informacjach statystycznych¹.

Ruda Śląska od ponad dwustu lat rozwijała się na bazie górnictwa węgla kamiennego i hutnictwa co ukształtowało w znacznej mierze gospodarczy obraz miasta.

Jednak w ostatnich latach miasto zmienia swój wizerunek. Konsekwencją rozwoju gospodarczego Rudy Śląskiej jest rozwój mikro, małych i średnich firm.

W Rudzie Śląskiej działalność przedsiębiorstw wspierana jest przez Rudzką Agencję Rozwoju „Inwestor”, Rudzki Inkubator Przedsiębiorczości, Cech Rzemiosł i

¹ - firmy zatrudniające do 9 osób nie są w pełni objęte sprawozdawczością statystyczną

Przedsiębiorczości, Śląski Park Przemysłowy Górnośląski Inkubator Technologiczny które kierują swoją ofertę do mikro, małych i średnich firm jak i nowych przedsiębiorstw.

Aktualna wiedza o gospodarce i funkcjonujących w mieście przedsiębiorstwach sektora mikro, małych i średnich firm potrzebna jest władzom samorządowym aby podolać współczesnym wyzwaniom w kierowaniu miastem oraz w planowaniu jego rozwoju.

W niniejszym raporcie staraliśmy się wskazać jakie mogą następować kierunki zmian w rozwoju gospodarki Rudy Śląskiej wg wyników przeprowadzonego badania ankietowego przedsiębiorców. Bowiem zamierzenia i potrzeby przedsiębiorców mogą wskazywać na to, które dziedziny gospodarki mają większe szanse rozwoju w Rudzie Śląskiej.

Metodologia badań ankietowych

Badanie ankietowe firm w Rudzie Śląskiej zrealizowane zostało za pomocą metody bezpośrednich ankiet telefonicznych oraz ankiet internetowych. Ankiety zrealizowano w miesiącu lutym 2013 roku.

Badaną populacją były przedsiębiorstwa działające na terenie Rudy Śląskiej. Celem zachowania reprezentacyjności populacji dobór próby firm do badania zgodny był z istniejącą strukturą przedsiębiorstw w Rudzie Śląskiej pod względem dwóch kryteriów:

- 1/ głównej branży firm wg PKD w oparciu o dane ewidencji REGON²,
- 2/ wielkości firm wg liczby zatrudnionych.

Wielkość próby badania liczyła 150 firm. Strukturę próby badania podajemy w poniższym zestawieniu:

Struktura próby badania	
Wg wielkości zatrudnienia	1-9 osób 111 firm, 10-49 osób 25 firm, 50-249 osób 9 firm, pow. 250 osób 5 firm
Wg branży	produkcja 12 firm, budownictwo 21 firm, usługi 64 firmy, handel 48 firm, górnictwo 5 firm

W strukturze próby przyjęto nad reprezentację firm o zatrudnieniu wyższym od 9 osób oraz firm z branży górniczej³. Zmianę tą dokonano celem zwiększenia reprezentacji tych firm w próbie badania.

Operatem doboru próby firm do badania w ramach ustalonych kwot wynikających ze struktury próby były aktualne katalogi firm działających w Rudzie Śląskiej: Panorama Firm i Branżowa Polska Książka Telefoniczna.

Informacje o ilości firm w Rudzie Śląskiej wg rejestru ewidencji REGON uzyskaliśmy z danych GUS. Przywołane w niniejszym raporcie dane statystyczne oparte na jednolitej bazie sprawozdawczości posłużyły do przedstawienia kierunków dotychczasowych

² - wg stanu na koniec 2012 roku

³ - z wynikających proporcji ilości firm w branży górniczej do ogółu firm w Rudzie Śląskiej do próby badania przyjęto by tylko 1 firmę

zmian w gospodarce Rudy Śląskiej oraz do porównania wskaźników w województwie i w kraju.

Analizy danych uzyskanych z badania ankietowego wykonano za pomocą specjalistycznego pakietu oprogramowania komputerowego SPSS Professional Statistics™. Błąd szacunku wyników badania mieści się w przedziale +/-5% przy 95% poziomie ufności, co jest standardem w tego rodzaju badaniach.

Wyjaśnienie terminów użytych w opracowaniu

Do mikro, małych i średnich przedsiębiorstw zaliczane są podmioty prowadzące działalność gospodarczą bez względu na jego formę prawną. Są to osoby prowadzące działalność na własny rachunek, firmy rodzinne zajmujące się rzemiosłem lub inną działalnością, bądź spółki lub konsorcja prowadzące działalność gospodarczą.

Kryteria przynależności do klasy mikro, małych i średnich przedsiębiorstw:

- mikro przedsiębiorstwo - zatrudnienie do 9 pracowników, roczny obrót lub całkowity bilans roczny nie przekracza 2 mln EUR,
- przedsiębiorstwo małe - od 10 do 49 pracowników, roczny obrót lub całkowity bilans roczny nie przekracza 10 mln EUR,
- przedsiębiorstwo średnie - powyżej 49 do 250 pracowników, roczny obrót nie przekracza 50 mln EUR lub całkowity bilans roczny nie przekraczający 43 mln EUR.

Polska Klasyfikacja Działalności (PKD) jest umownie przyjętym, hierarchicznie usystematyzowanym podziałem zbioru rodzajów działalności społeczno-gospodarczej, jakie realizują jednostki - podmioty gospodarcze. PKD ustalała symbole, nazwy i zakres grupowań klasyfikacyjnych na pięciu różnych poziomach, tj. sekcji i podsekcji, działów, grup, klas oraz podklas.

Klasyfikacja ewidencji REGON podmiotów działalności gospodarczej wg sekcji „PKD 2007”
--

- Sekcja A - „rolnictwo” obejmuje leśnictwo, łowiectwo, rybactwo, działalność usługową dla rolnictwa.- Sekcja B - „górnictwo” obejmuje wydobywanie węgla, kamienia, piasku, rud metali, maszyny, działalność wspierająca i usługowa.- Sekcja C - „przetwórstwo przemysłowe” obejmuje produkcję art., spożywczych, tytoniowych, tekstylnych, odzieży, z drewna, skór, papieru, poligrafii, przetwarzanie koksu, farmaceutyków, tworzyw sztucznych, mineralnych, metali, maszyn, elektroniki, pojazdów, mebli,- Sekcja D - „wytwarzanie energii elektr. gazu” obejmuje zaopatrywanie w energię elektr. gaz, parę, gorącą wodę, powietrza do ukł. klimatyzacyjnych.- Sekcja E - „dostawa wody, gosp. ściekami” obejmuje pobór i uzdatnianie wody, oczyszczanie ścieków, zbieranie i gospodarka odpadami.- Sekcja F - „budownictwo” obejmuje wznoszenie budynków, przygotowanie terenu, roboty ogólnobudowlane, drogowe, instalacji budowlanych, roboty wykończeniowe, wynajem sprzętu budowlanego, rozbiórki.- Sekcja G - „handel hurtowy i detaliczny, naprawy” obejmuje sklepy i jednostki detaliczne oraz hurtownie, naprawy pojazdów oraz art. użytku osobistego i domowego naprawy pojazdów.- Sekcja H - „transport i gosp. magazynowa” obejmuje transport lądowy i rurociągowy, pasażerski, miejski, taksówki, przewóz towarów, wynajem samochodów, wodny, pozostały transport, działalność wspomagająca

transport, działalność organizatorów i pośredników turystyki, działalność kurierska, telekomunikacja i działalność pocztowa.

- Sekcja I - „zakwaterowanie i usługi gastronomiczne” obejmuje wyżywienie, hotele, pensjonaty, schroniska i inne obiekty noclegowe oraz restauracje, bary i pozostałe placówki gastronomiczne, catering
- Sekcja J - „informacja i komunikacja” obejmuje działalność wydawniczą, filmy, nagrania, telewizja, nagrania muzyki, telekomunikacja, informatyka i oprogramowanie, informacja, strony internetowe.
- Sekcja K - „działalność finansowa i ubezpieczeniowa” obejmuje pośrednictwo finansowe, ubezpieczenia i asekuracje, agenci i brokerzy ubezpieczeniowi.
- Sekcja L - „obsługa rynku nieruchomości” obejmuje pośrednictwo kupno i sprzedaż nieruchomości, wynajem, zarządzanie nieruchomościami,
- Sekcja M - „działalność profesjonalna, naukowa, techniczna” obejmuje działalność prawniczą, rachunkowo-księgową, doradztwo, badania i analizy techniczne, architektura i inżynieria, badania naukowe i prace rozwojowe, reklama i badania rynku, działalność weterynaryjna.
- Sekcja N - „usługi administrowania i działalność wspierająca” obejmuje wynajem i dzierżawę pośrednictwo pracy, organizacja turystyki, usługi detektywistyczne i ochroniarskie, obsługa biur, organizacja targów i kongresów.
- Sekcja O - „administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne” obejmuje usługi na rzecz całego społeczeństwa.
- Sekcja P - „edukacja” obejmuje wychowanie przedszkolne, szkoły w tym wyższe, pozaszkolne formy edukacji, nauka jazdy.
- Sekcja Q - „opieka zdrowotna i pomoc społeczna” obejmuje działalność szpitali, pogotowia, praktyki lekarskie, pielęgniarek i położnych, pomoc społeczna z zakwaterowaniem i bez zakwaterowania, dział. paramedyczna.
- Sekcja R - „kultura, rozrywka, rekreacja” obejmuje działalność twórczą, biblioteki, archiwa, muzea, gry losowe i zakłady, działalność sportowa i rekreacyjna, działalność rozrywkowa, ogrody botaniczne i zoologiczne.
- Sekcja S - „pozostała działalność usługowa” obejmuje działalność organizacji członkowskich, związków zawodowych, religijnych, politycznych, naprawa i konserwacja komputerów i sprzętu domowego, naprawa obuwia, mebli, zegarków, biżuterii, fryzjerstwo, pralnie, działalność pogrzebowa, pozostała działalność usługowa.
- Sekcja T - gospodarstwa dom. zatrudn. pracowników
- Sekcja U - organizacje i zespoły eksterytorialne

Poziom SEKCJA – oznaczony jest symbolem jednoliterowym, dzieli ogólną zbiorowość na 21 grup rodzajów działalności, na które składają się czynności związane ze sobą z punktu widzenia tradycyjnie ukształtowanego, ogólnego podziału pracy.

Klasyfikacja PKD uległa zmianie w 2004 roku rozporządzeniem Rady Ministrów (Dz. U. nr 33, poz. 289) w statystyce, ewidencji i dokumentacji oraz rachunkowości, a także w urzędowych rejestrach i systemach informacyjnych administracji publicznej.

Kolejna zmiana w klasyfikacji PKD została wprowadzona od 2009 roku rozporządzeniem Rady Ministrów (Dz.U. nr 251 poz. 1885 z 2007 r.). Zmiany klasyfikacji są wynikiem dostosowywania statystyki europejskiej do standardów obowiązujących na poziomie światowym w klasyfikacji Organizacji Narodów Zjednoczonych - International Standard Industrial Classification of all Economic Activities ISIC (Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Rodzajów Działalności).

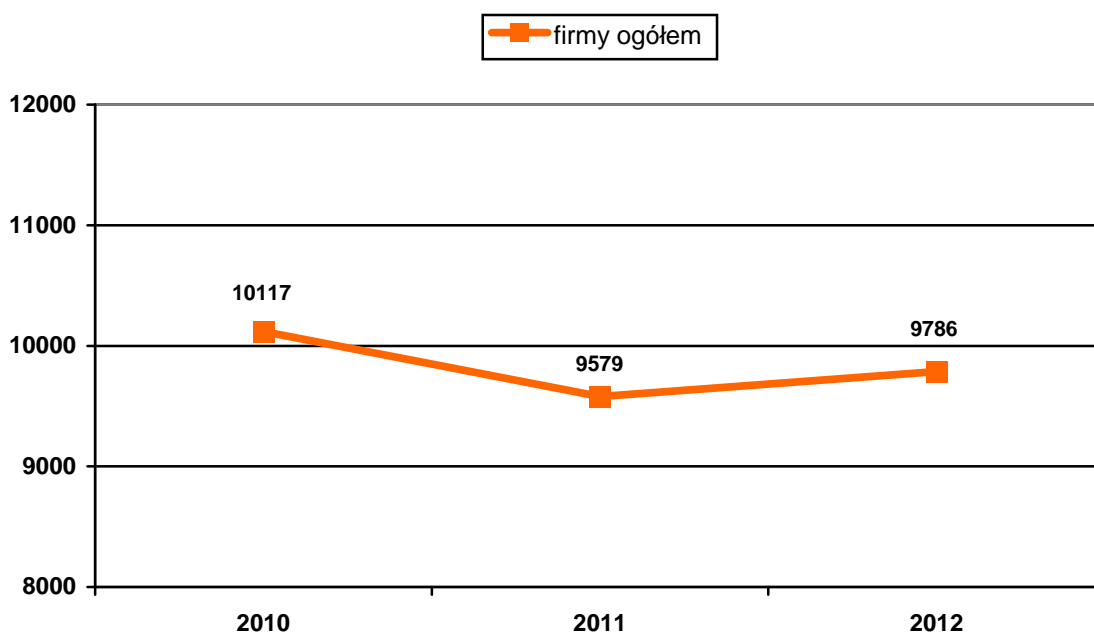
2. Ocena potencjału i sytuacji firm w gospodarce Rudy Śląskiej w dobie kryzysu

2.1. Stan i struktura podmiotów gospodarczych wg sekcji działalności w gospodarczej w Rudzie Śląskiej

W Rudzie Śląskiej wg ewidencji REGON⁴ na koniec 2012 roku było 9 786 firm. W ciągu roku 2012 ilość firm w Rudzie Śląskiej zwiększyła się o 207 firm tj. o 2,1% a ciągu roku 2011 ilość firm uległa zmniejszeniu o 538 tj. o 5,3%.

Natomiast w kraju w ciągu roku 2012 ilość firm zwiększyła się o 2,8% a w ciągu 2011 roku ilość firm zmniejszyła się o 1%. W województwie śląskim w ciągu 2012 roku ilość firm zwiększyła się 2,2% a ciągu w 2011 roku ilość firm zmniejszyła się o 1,8%.

Wykres 1. Zmiany ilościowe podmiotów gospodarczych w Rudzie Śląskiej w latach 2010 - 2012 (stan na koniec roku).

Źródło: GUS wg ewidencji REGON.

Czy w Rudzie Śląskiej jest dużo firm w porównaniu do kraju i województwa? Mówi nam o tym wskaźnik ilości firm na 10 tys. mieszkańców. W Rudzie Śląskiej wskaźnik ten wynosi 670, w województwie śląskim wynosi 958 a w kraju 1004, zatem wskaźnik w Rudzie Śląskiej jest niższy od krajowego o 334 jednostek a od wskaźnika w województwie śląskim niższy o 228 jednostek.

⁴ - każdy podmiot rozpoczynający działalność musi się zarejestrować, natomiast część podmiotów pomimo zakończenia działalności mogła nie wyrejestrować się z rejestru REGON, ale aktualnie czyni się to już automatycznie w „jednym okienku”

Stan ilościowy firm w Rudzie Śląskiej w poszczególnych sekcjach działalności gospodarczej przedstawiamy w oparciu o dane statystyczne ewidencji REGON.

Tabela 1. Ilość podmiotów gospodarczych w Rudzie Śląskiej wg stanu na koniec 2012 roku.

Lp.	Sekcja PKD	Ilość firm	Miejsce w rankingu ilości firm
1	A - rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo	48	15
2	B - górnictwo i wydobywanie	14	18
3	C - przetwórstwo przemysłowe	806	3
4	D - dostawa wody, gosp. ściekami i odp.	7	19
5	E - dostawa wody, gosp. ściekami i odpadami	36	16
6	F - budownictwo	1025	2
7	G - handel hurtowy i detaliczny, naprawy pojazdów	3155	1
8	H - transport i gosp. magazynowa	785	4
9	I - zakwaterowanie i usługi gastronomiczne	290	11
10	J - informacja i komunikacja	251	12
11	K - działalność finansowa i ubezpieczeniowa	398	9
12	L - obsługa rynku nieruchomości	451	7
13	M - działalność profesjonalna, naukowa, techniczna	692	5
14	N - usługi administrowania i działalność wspierająca	218	13
15	O - administracja publ. i obrona narodowa, obow. ubezpie. społeczne	15	17
16	P - edukacja	348	10
17	Q - opieka zdrowotna i pomoc społeczna	430	8
18	R - kultura, rozrywka, rekreacja	181	14
19	S - pozostała działalność usługowa oraz T - gospodarstwa domowe, zatrudn. pracowników	636	6
20	U - organizacje i zespoły eksterytorialne	-	-
21	Razem	9786	-

Źródło: GUS wg ewidencji REGON i obliczenia Instytut Eurotest

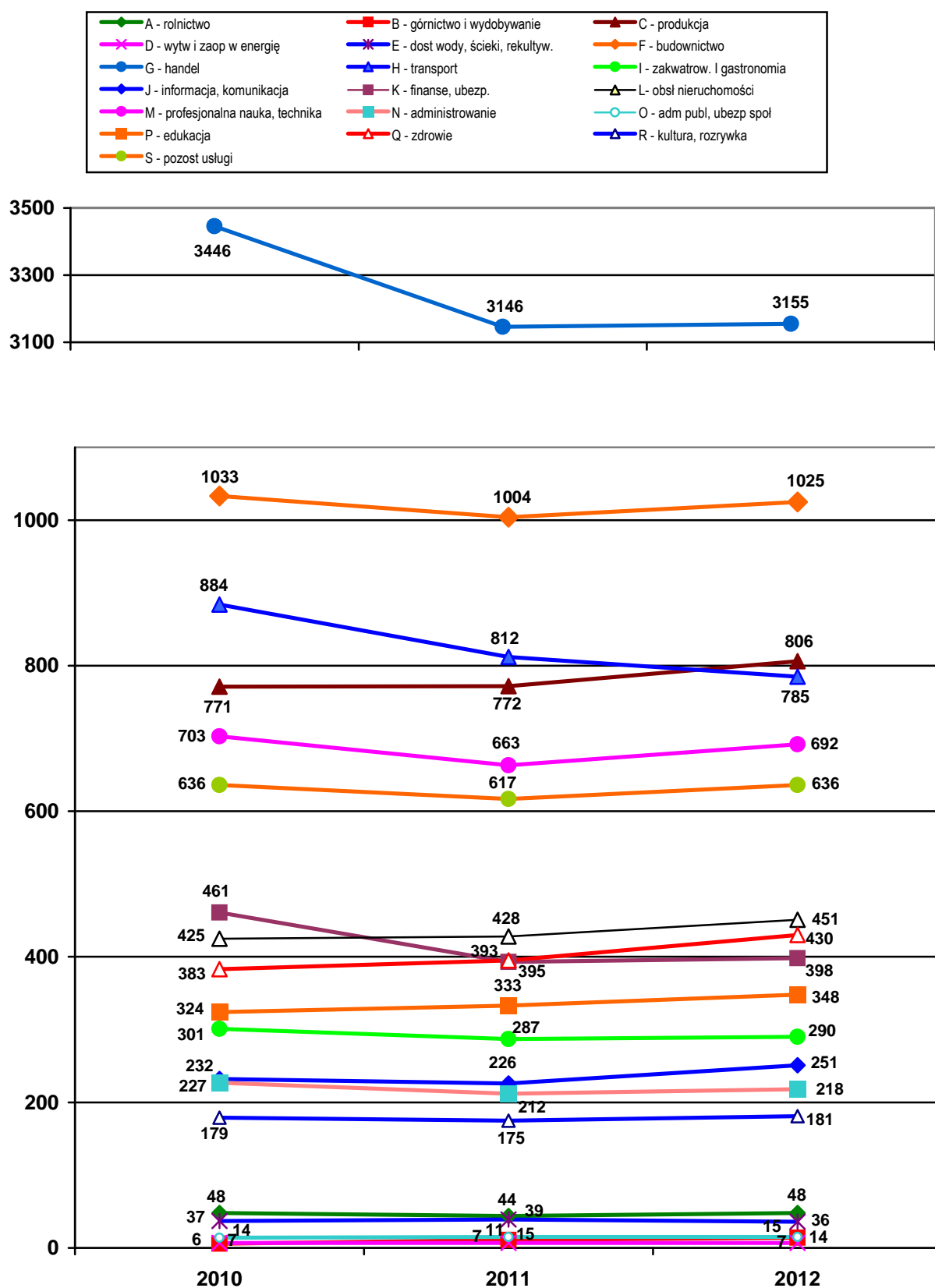
W strukturze firm wg sekcji działalności gospodarczej najwięcej firm w Rudzie Śląskiej liczą sekcje w kolejności pięciu pierwszych miejsc:

- 1/ sekcja G - handel hurtowy i detaliczny, naprawy – 3 155 co stanowi 32,2% ogółu firm,
- 2/ sekcja F - budownictwo – 1 025 co stanowi 10,4% ogółu firm,
- 3/ sekcja C - przetwórstwo przemysłowe - 806 co stanowi 8,2% ogółu firm,
- 4/ sekcja H - transport i gosp. magazynowa - 785 co stanowi 8% ogółu firm,
- 5/ sekcja M - działalność profesjonalna, naukowa, techn. - 692 co stanowi 7% ogółu firm.

W strukturze firm wg sekcji działalności gospodarczej przeważają firmy sekcji G - handel detaliczny, hurtowy i naprawy – 32,2% ogółu firm, następnie sekcji F - budownictwo – 10,4% ogółu firm, sekcji C przetwórstwo przemysłowe – 8,2% ogółu firm, sekcja H - transport i gosp. magazynowa - 8% ogółu firm, sekcji M - działalność profesjonalna, naukowa, techn. – 7% ogółu firm. Łącznie firmy z pięciu sekcji działalności gospodarczej stanowią 65,8% wszystkich firm w Rudzie Śląskiej.

Poniżej przedstawiamy na wykresie zmiany ilości firm w poszczególnych sekcjach działalności gospodarczej jakie zachodziły w ostatnich latach w Rudzie Śląskiej.

Wykres 2. Zmiany ilościowe firm w Rudzie Śląskiej wg sekcji PKD w latach 2010 - 2012

Źródło: GUS wg ewidencji REGON, opracowanie Instytut Eurotest

Wzrost ilości firm w ciągu 2012 roku nastąpił w sekcjach:

- 1/ sekcja Q - opieka zdrowotna i pomoc społ. - wzrost o 35 firm tj. o 8,8% ,
- 2/ sekcja C - przetwórstwo przemysłowe – wzrost o 34 firmy tj. o 4,4% ,
- 3/ sekcja M - działalność profesjonalna, naukowa, techniczna - wzrost o 29 firm tj. o 4,3% ,
- 4/ sekcja J - informacja i komunikacja - wzrost o 25 firm tj. o 11% ,
- 5/ sekcja L - obsługa rynku nieruchomości - wzrost o 23 firm tj. o 5,3% ,
- 6/ sekcja F - budownictwo - wzrost o 21 firm tj. o 2% ,
- 7/ sekcja S + T - pozostała działalność usługowa - wzrost o 19 firm tj. o 3% ,
- 8/ sekcja P - edukacja - wzrost o 15 firm tj. o 4,5% ,
- 9/ sekcja G - handel hurtowy, detaliczny i naprawy - wzrost o 9 firm tj. o 0,2% ,
- 10/ sekcja R - kultura, rozrywka, rekreacja - wzrost o 6 firm tj. o 3,4% ,
- 11/ sekcja N - usługi administrowania i działalność wspierająca - wzrost o 6 firm tj. o 2,8% ,
- 12/ sekcja K - działalność finansowa i ubezpieczeniowa - wzrost o 5 firm tj. o 1,2% ,
- 13/ sekcja A - rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo - wzrost o 4 firmy tj. o 9% ,
- 14/ sekcja B - górnictwo i wydobywanie - wzrost o 3 firmy tj. o 27,2% ,
- 15/ sekcja I - zakwaterowanie i usługi gastronomiczne - wzrost o 3 firmy tj. o 1% ,

Spadek ilości firm w ciągu 2012 roku odnotowały sekcje:

- 1/ sekcja H - transport i gosp. magazynowa - spadek o 27 firm tj. o 3,3% ,
- 2/ sekcja E - dostawa wody, gosp. ściekami i odpadami - spadek o 3 firmy tj. o 7,6% ,

Nie zmieniła się ilość firm w sekcji:

- 1/ sekcja D - wytw. i zaop. w energię elektryczną,
- 2/ sekcja O - adm. publ. i obrona narodowa, obow. ubezpie. społ.

Jednocześnie należy zauważyć iż w ciągu 2011 roku w sekcji G - handel hurtowy, detaliczny i naprawy nastąpił największy spadek ilości firm w Rudzie Śląskiej o 300 firm tj. o 8,7%.

W ciągu 2012 roku piętnaście sekcji działalności gospodarczej odnotowało w Rudzie Śląskiej wzrost ilościowy. Są to: sekcja Q - opieka zdrowotna i pomoc społ. – wzrost o 35 firm, sekcja C - przetwórstwo przemysłowe – wzrost o 34 firmy, sekcja M - działalność profesjonalna, naukowa, techniczna - wzrost o 29 firm, sekcja J - informacja i komunikacja - wzrost o 25 firm, sekcja L - obsługa rynku nieruchomości - wzrost o 23 firm, sekcja F - budownictwo - wzrost o 21 firm, sekcja S + T - pozostała działalność usługowa - wzrost o 19 firm, sekcja P - edukacja - wzrost o 15 firm, sekcja G - handel

hurtowy, detaliczny i naprawy - wzrost o 9 firm, sekcja R - kultura, rozrywka, rekreacja - wzrost o 6 firm, sekcja N - usługi administrowania i działalność wspierająca - wzrost o 6 firm, sekcja K - działalność finansowa i ubezpieczeniowa - wzrost o 5 firm, sekcja A - rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo - wzrost o 4 firmy, sekcja B - górnictwo i wydobywanie - wzrost o 3 firmy, sekcja I - zakwaterowanie i usługi gastronomiczne - wzrost o 3 firmy.

Dwie sekcje działalności gospodarczej odnotowało spadek ilości firm. Są to: sekcja H - transport i gosp. magazynowa - spadek o 27 firm, sekcja E - dostawa wody, gosp. ściekami i odpadami - spadek o 3 firmy.

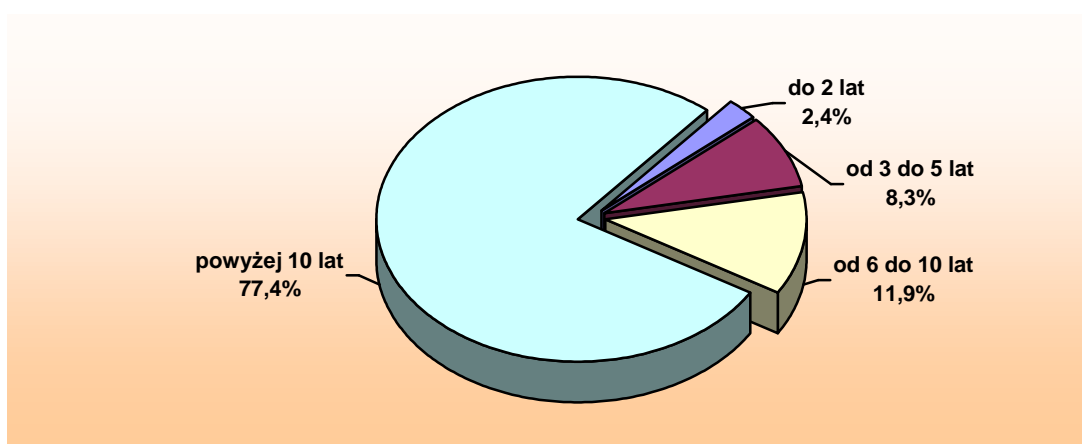
Nie zmieniła się ilość firm w dwóch sekcjach: sekcji D - wytw. i zaop. w energię elektryczną, sekcji O - adm. publ. i obrona narodowa, obow. ubez. społ.

W sumie w ciągu 2012 roku przybyło 237 firm, ubyło zaś 30 firm - bilansując przybyło 207 firm.

2.2. Podmioty gospodarcze w Rudzie Śląskiej wg stażu działalności

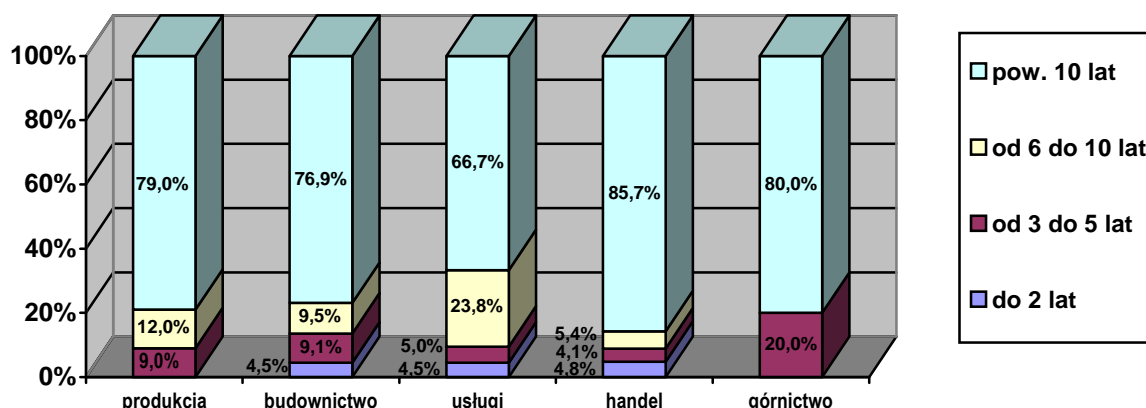
Firm prowadzących działalność nie dłużej jak 2 lata jest 2,4%, prowadzących działalność od 3 do 5 lat jest 8,3%, a od 6 do 10 lat 11,9%. Najwięcej ankietowanych firm w gospodarce Rudy Śląskiej prowadzi działalność powyżej 10 lat 77,4%.

Wykres 3. Od ilu lat istnieje Pana/Pani firma?

Źródło: Instytut Eurotest

Wykres 4. Od ilu lat istnieje Pana/Pani firma - wg głównych branż działalności?

Źródło: Instytut Eurotest

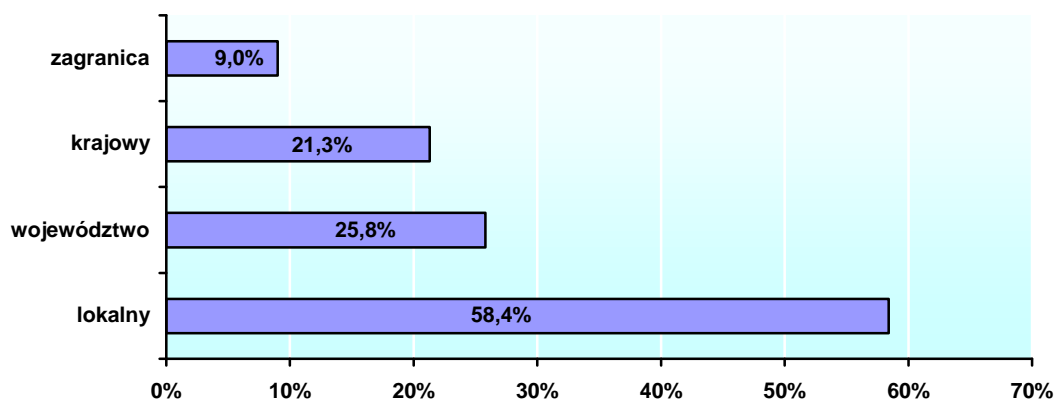
W branży produkcyjnej nie było ankietowanych firm o stażu działalności do 2 lat, firm o stażu od 3 do 5 lat jest 9%, od 6 do 10 lat 12%, a powyżej 10 lat jest najwięcej firm tj. 79% firm. W branży budowlanej firm o stażu działalności do 2 lat jest 4,5%, od 3 do 5 lat jest 9,1%, od 6 do 10 lat jest 9,5% firm, a powyżej 10 lat jest 76,9%. W branży usługowej firm o stażu działalności do 2 lat jest 4,5%, od 3 do 5 lat 5%, od 6 do 10 lat jest 23,8%, a powyżej 10 lat jest 66,7%. W branży handlowej firm o stażu do 2 lat jest 4,8% firm, od 3 do 5 lat jest 4,1%, do 6 do 10 lat jest 5,4%, a powyżej 10 lat jest 85,7%. W branży górniczej 80% firm działa ponad 10 lat i 20% firm od 3 do 5 lat.

Najwięcej firm „młodych” o stażu do 5 lat jest w branży budowlanej 13,6%. Firmy o niskim stażu działalności mają mniejsze doświadczenie i są z reguły w większym stopniu narażone na możliwość niepowodzenia w biznesie.

2.3. Podmioty gospodarcze w Rudzie Śląskiej wg głównych rynków zbytu

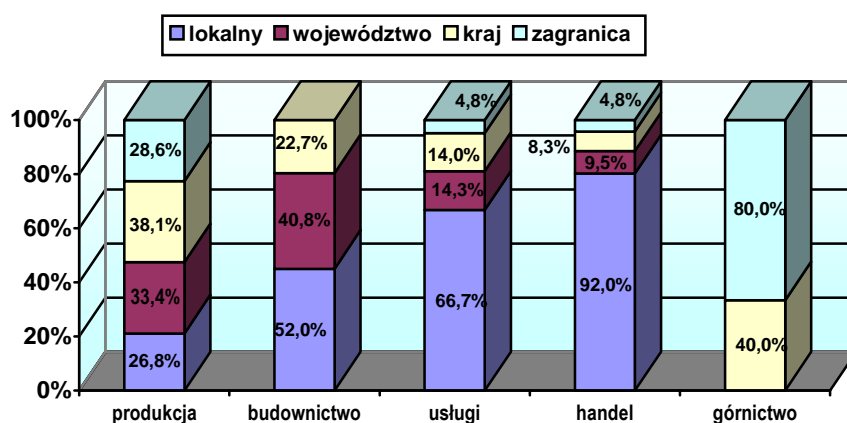
Najwięcej firm co jest oczywiste ma lokalny rynek zbytu (miasto i okolice) 58,4% firm, zasięg województwa ma 25,8% firm, zasięg krajowy ma 21,3% a zagraniczny ma 9% firm w Rudzie Śląskiej.

Wykres 5. Główne rynki zbytu produktów/usług firm w Rudzie Śląskiej.

Dane nie sumują się do 100% bowiem można było podać więcej niż jedną odpowiedź.
Źródło: Instytut Eurotest

Wykres 6. Główne rynki zbytu produktów/usług firm w Rudzie Śląskiej - wg głównych branż działalności?

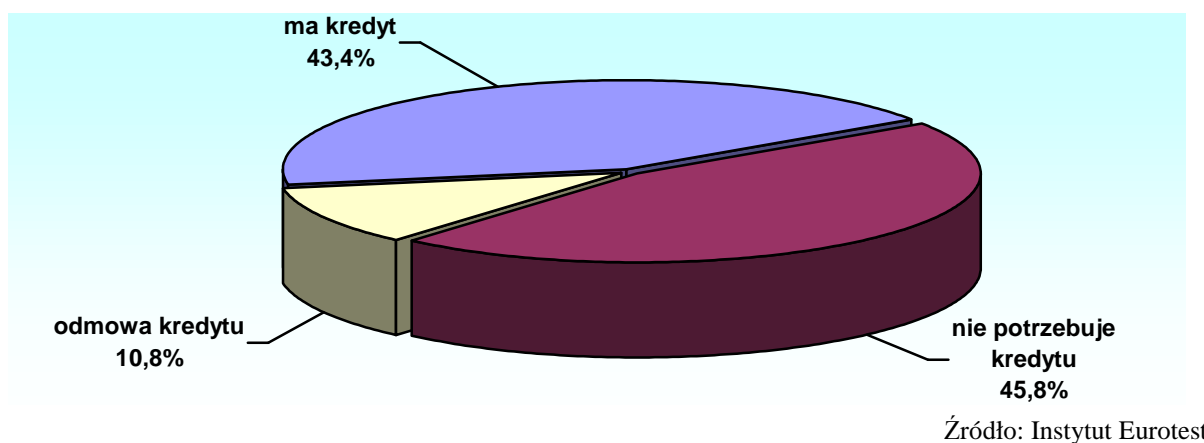
Dane nie sumują się do 100% bowiem można było podać więcej niż jedną odpowiedź.
Źródło: Instytut Eurotest

W branży produkcyjnej 26,8% firm ma zasięg lokalny, zasięg wojewódzki ma 33,4% firm, krajowy 38,1% i zagraniczny 28,6%. W branży budowlanej lokalny zasięg rynku zbytu ma 52% firm, wojewódzki 40,8%, krajowy 22,7% firm, nie było ankietowanych firm o zagranicznym rynku zbytu. W branży usługowej lokalny zasięg rynku ma 66,7% firm, wojewódzki 14,3%, krajowy 14% firm i zagraniczny 4,8%. Spośród firm handlowych lokalny zasięg ma 92%, zasięg województwa ma 9,5% firm, zasięg krajowy 8,3% i zagraniczny 4,8%. Spośród firm z branży górniczej 80% firm ma zasięg zagraniczny i 40% firm zasięg krajowy.

2.4. Zobowiązania kredytowe podmiotów gospodarczych w Rudzie Śląskiej

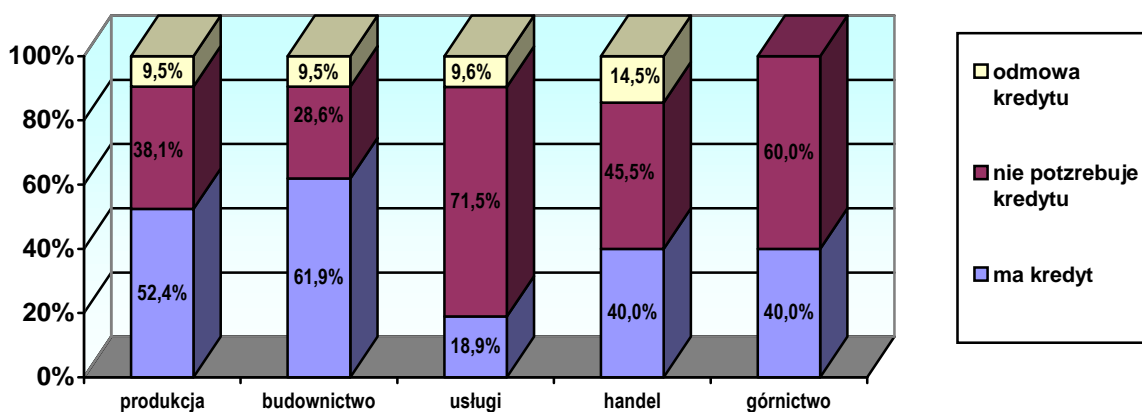
Zobowiązania z tytułu zaciągniętego kredytu bankowego ma 43,4% firm prowadzących działalność gospodarczą w Rudzie Śląskiej.

Wykres 7. Czy Pana/Pani firma ma zobowiązania z tytułu kredytu bankowego?

Odmówiono przyznania kredytu 10,8% firm. Nie starała się o kredyt i nie potrzebuje kredytu 45,8% firm funkcjonujących w Rudzie Śląskiej.

Wykres 8. Czy Pana/Pani firma ma zobowiązania z tytułu kredytu bankowego? Dane wg głównych branż działalności.

Źródło: Instytut Eurotest

W gospodarce Rudy Śląskiej zobowiązania kredytowe ma najwięcej firm z branży budowlanej 61,9%, następnie z branży produkcyjnej 52,4%, branży handlowej 40% firm, z górnictwa 40% i z branży usługowej 18,9%.

Największa część firm dysponuje wystarczającymi własnymi środkami finansowymi i nie potrzebuje kredytowania działalności z branży usługowej 71,5% i z branży górniczej 60%, następnie z branży handlowej 45,5%, z branży produkcyjnej 38,1%, z branży budowlanej 28,6%.

Spośród badanych firm odmowę udzielenia kredytu otrzymały firmy z branży handlowej 14,5%, usługowej 9,6%, produkcyjnej 9,5% i budowlanej 9,5%.

Z przeprowadzonego badania ankietowego wynika, że korzysta z leasingu 66,7% firm produkcyjnych, 63,6 firm budowlanych, 23,8% firm usługowych, 40% firm handlowych i 100% firm z branży górniczej.

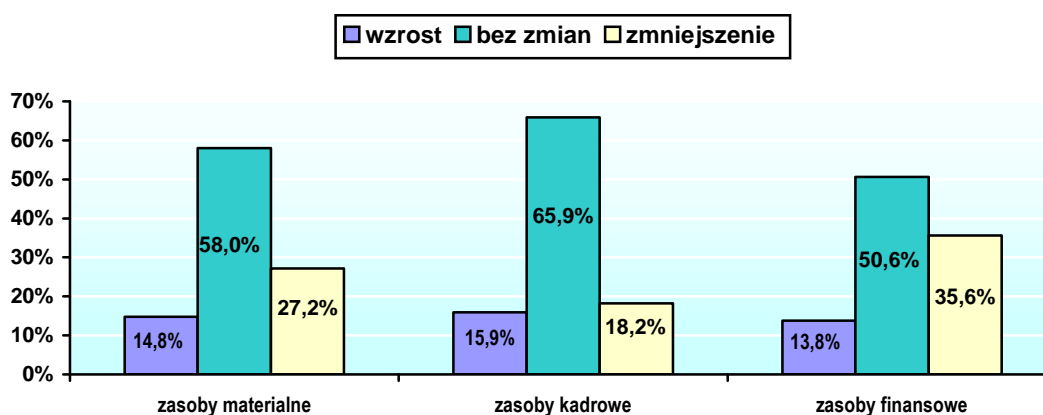
2.5. Zmiany potencjału gospodarczego firm w Rudzie Śląskiej

Ankietowane firmy podały jakie zmiany potencjału gospodarczego nastąpiły w ich zasobach w ostatnich dwóch latach. Zasoby materialne (maszyny, urządzenia, nieruchomości, samochody, wyposażenie, zapasy) zmniejszyły się w 27,2% firm, pozostały bez zmian w 58% firm a zwiększyły się w 14,8% ankietowanych firmach.

Zasoby kadrowe zmniejszyły się w 18,2% firm, pozostały bez zmian w 65,9% firm a zwiększyły się w 15,9% ankietowanych firmach.

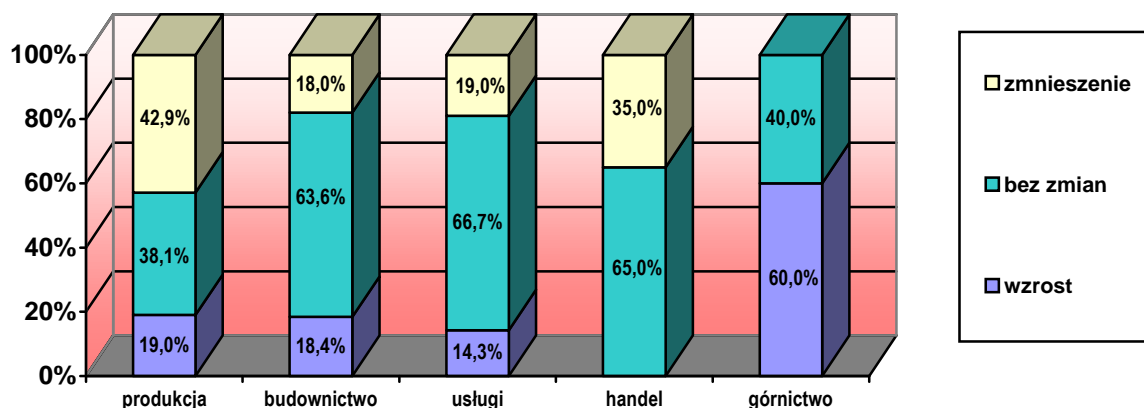
Zasoby finansowe zmniejszyły się w 35,6% firm, pozostały bez zmian w 50,6% firm a zwiększyły się w 13,8% ankietowanych firmach.

Wykres 9. Zmiany potencjału gospodarczego w zasobach firm w Rudzie Śląskiej w ostatnich dwóch latach.

Źródło: Instytut Eurotest

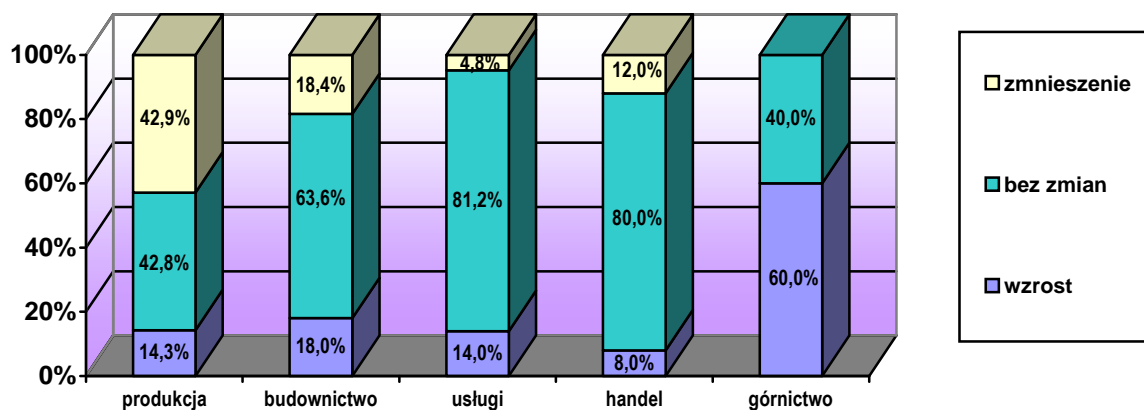
Wykres 10. Zmiany potencjału gospodarczego w zasobach materialnych firm w Rudzie Śląskiej w ostatnich dwóch latach wg głównych branż.

Źródło: Instytut Eurotest

Zasoby materialne zmniejszyły się w ostatnich dwóch latach w 42,9% firm produkcyjnych, 18% firm budowlanych, 19% firm usługowych, 35% firm handlowych, pozostały bez zmian w 38,1% firm produkcyjnych, 63,6% firm budowlanych, 66,7% firm usługowych, 65% firm handlowych, 40% firm górniczych a zwiększyły się w 19% firm produkcyjnych, 18,4% firm budowlanych, 14,3% firm usługowych, 40% firm górniczych.

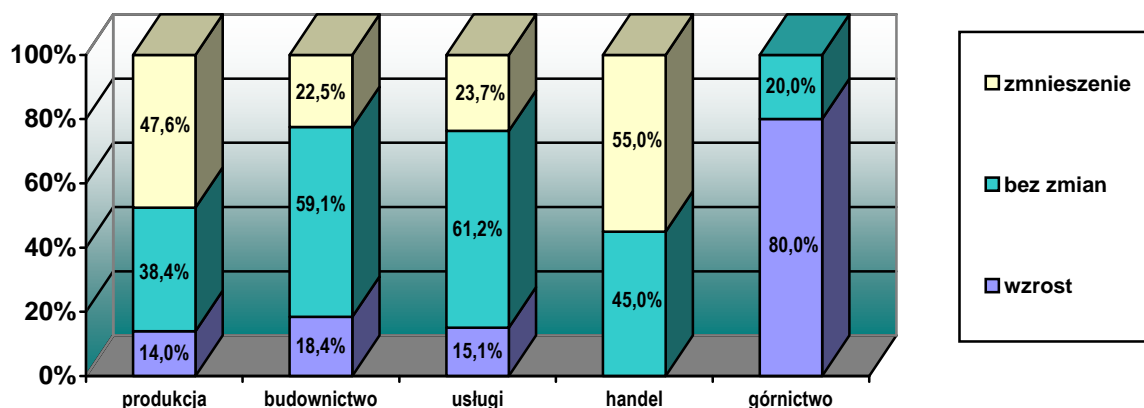
Wykres 11. Zmiany potencjału gospodarczego w zasobach kadrowych firm w Rudzie Śląskiej w ostatnich dwóch latach wg głównych branż.

Źródło: Instytut Eurotest

Zasoby kadrowe zmniejszyły się w ostatnich dwóch latach w 42,9% firm produkcyjnych, 18,4% firm budowlanych, 4,8% firm usługowych, 12% firm handlowych, pozostały bez zmian w 42,8% firm produkcyjnych, 63,6% firm budowlanych, 81,2% firm usługowych, 80% firm handlowych, 40% firm górniczych a zwiększyły się w 14,3% firm produkcyjnych, 18% firm budowlanych, 14% firm usługowych, 8% firm handlowych, 60% firm górniczych.

Wykres 12. Zmiany potencjału gospodarczego w zasobach finansowych firm w Rudzie Śląskiej w ostatnich dwóch latach wg głównych branż.

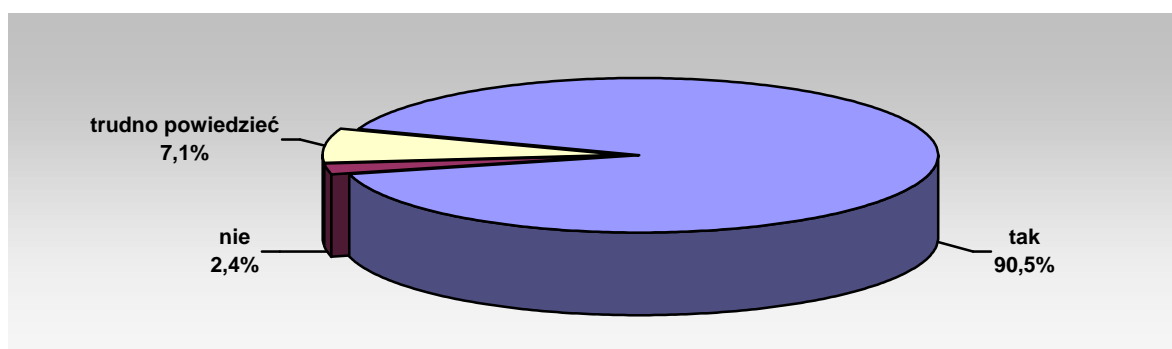
Źródło: Instytut Eurotest

Zasoby finansowe zmniejszyły się w ostatnich dwóch latach w 47,6% firm produkcyjnych, 22,5% firm budowlanych, 23,7% firm usługowych, 55% firm handlowych, pozostały bez zmian w 38,4% firm produkcyjnych, 59,1% firm budowlanych, 61,2% firm usługowych, 45% firm handlowych, 20% firm górniczych a zwiększyły się w 14% firm produkcyjnych, 18,4% firm budowlanych, 15,1% firm usługowych, 80% firm górniczych.

2.6. Stopień odczuwania kryzysu oraz przewidywane zmiany obrotów i zagrożenie likwidacji firm w Rudzie Śląskiej

Ankietowane firmy poprosiliśmy o ogólną ocenę, czy ich zdaniem - firmy w gospodarce Rudy Śląskiej odczuły kryzys.

Wykres 13. Czy Pana/Pani zdaniem firmy w gospodarce Rudy Śląskiej odczuły kryzys?

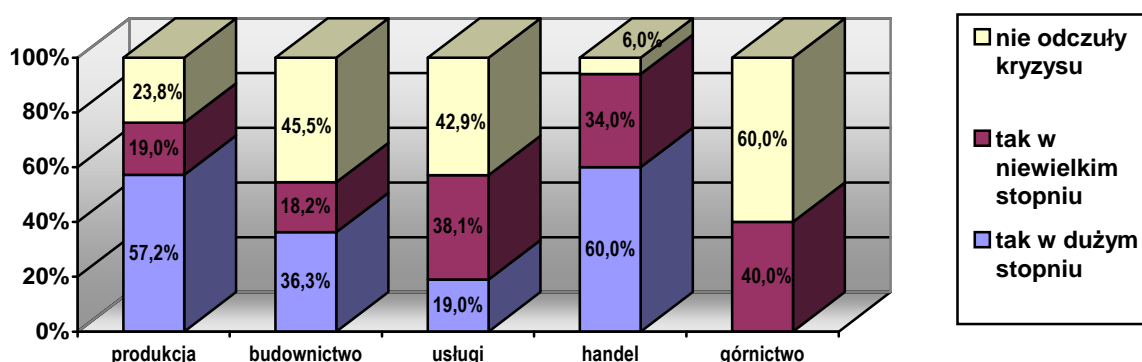

Źródło: Instytut Eurotest

Zdaniem 90,5% ankietowanych firm, firmy w gospodarce Rudy Śląskiej odczuły kryzys, zaś 2,4% uważa, że firmy w gospodarce Rudy Śląskiej nie odczuły kryzysu. Nie ma zdania 7,1% ankietowanych.

Następnie zapytaliśmy w ankiecie - czy Pana/Pani firma odczuła kryzys (pytanie dotyczące konkretnie Pana/Pani firmy). Odpowiedzi ankietowanych firm wg branż działalności przedstawiamy na poniższym wykresie.

Wykres 14. Czy Pana/Pani firma odczuła kryzys? Odpowiedzi firm wg głównych branż działalności?

Źródło: Instytut Eurotest

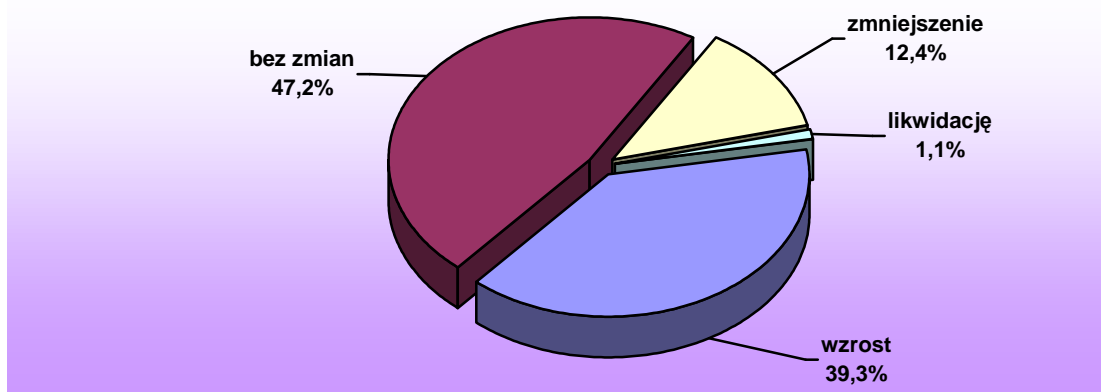
Spośród ankietowanych firm w Rudzie Śląskiej skutki kryzysu odczuło 76,2% firm z branży produkcyjnej w tym 57,2% w „dużym stopniu” i 19% w „niewielkim stopniu”, natomiast nie odczuło kryzysu w znaczącym stopniu 23,8% ankietowanych firm produkcyjnych. W branży budowlanej odczuło kryzys 54,6% firm, w tym w „dużym stopniu” 36,3% ankietowanych firm, w „niewielkim stopniu” 18,2%, a nie odczuło kryzysu w znaczącym stopniu 45,5% ankietowanych firm. W branży usługowej odczuło kryzys 57,1%, w tym w „dużym stopniu” 19% firm, w „niewielkim stopniu” 38,1%, a nie odczuło kryzysu w znaczącym stopniu 42,9% ankietowanych firm. W branży handlowej odczuło kryzys 94% firm, w tym w „dużym stopniu” 60% ankietowanych firm, w „niewielkim stopniu” 34%, a nie odczuło kryzysu w znaczącym stopniu 6% ankietowanych firm. W branży górniczej odczuło kryzys 40% firm, w tym w „niewielkim stopniu” 40% a nie odczuło kryzysu w znaczącym stopniu 60% ankietowanych firm.

Zapytaliśmy firmy które nie odczuły kryzysu lub odczuły go w niewielkim stopniu jaką mają własną receptę na kryzys. Te firmy które zechciały ujawnić swoje „recepty na kryzys” podawały:

- konkurencyjne ceny,
- dobre relacje z klientami i kontakty z dostawcami,
- firma ma stałych klientów,
- trzeba dbać o dobrych i wydajnych pracowników,
- odpowiednie relacje ceny do jakości,
- ograniczenie wydatków,
- sprzedaż w internecie,
- reklama w internecie,
- budowanie własnej marki firmy,
- rozszerzenie zakresu asortymentu.

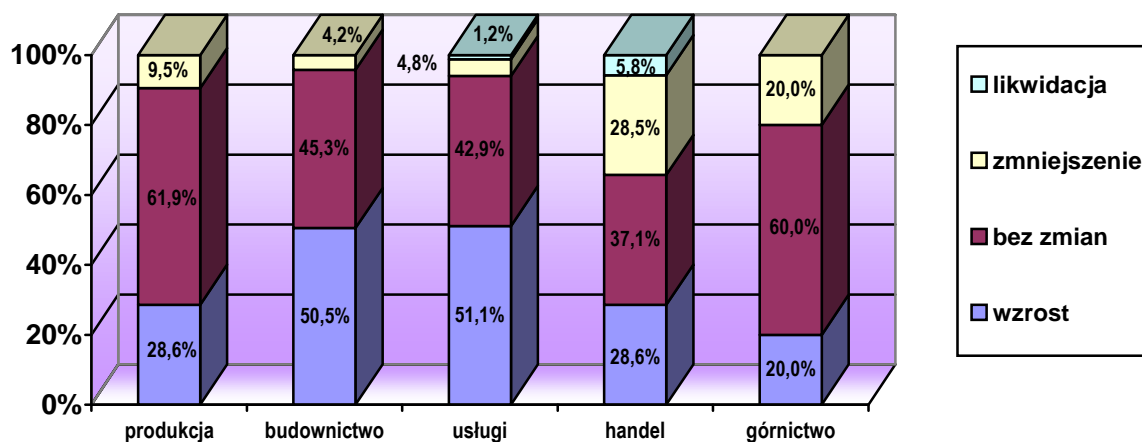
Spośród badanych firm w Rudzie Śląskiej w ciągu najbliższych dwóch lat wzrost obrotów firmy przewiduje 39,3% firm a zmniejszenia obrotów 12,4% firm. Wielkość obrotów na tym samym poziomie przewiduje 47,2% firm. Likwidację firmy przewiduje 1,1% ankietowanych przedsiębiorców w Rudzie Śląskiej.

Wykres 15. Czy Pana/Pani firma przewiduje w najbliższych dwóch latach rozwój i wzrost obrotów, czy bez zmian, czy zmniejszenie obrotów bądź likwidację firmy?

Źródło: Instytut Eurotest

Wykres 16. Czy Pana/Pani firma przewiduje w najbliższych dwóch latach rozwój wzrost obrotów, czy bez zmian, czy zmniejszenie obrotów bądź likwidację firmy? Dane wg branż.

Źródło: Instytut Eurotest

W branży produkcyjnej wzrost obrotów przewiduje 28,6% firm a zmniejszenie obrotów 9,5% firm, wielkość obrotów na tym samym poziomie przewiduje 61,9% firm. Nie przewiduje likwidacji żadna ankietowana firma produkcyjna.

W branży budowlanej wzrost obrotów przewiduje 50,5% firm a zmniejszenie obrotów 4,2% firm, wielkość obrotów na tym samym poziomie przewiduje 45,3% firm. Nie przewiduje likwidacji żadna firma budowlana.

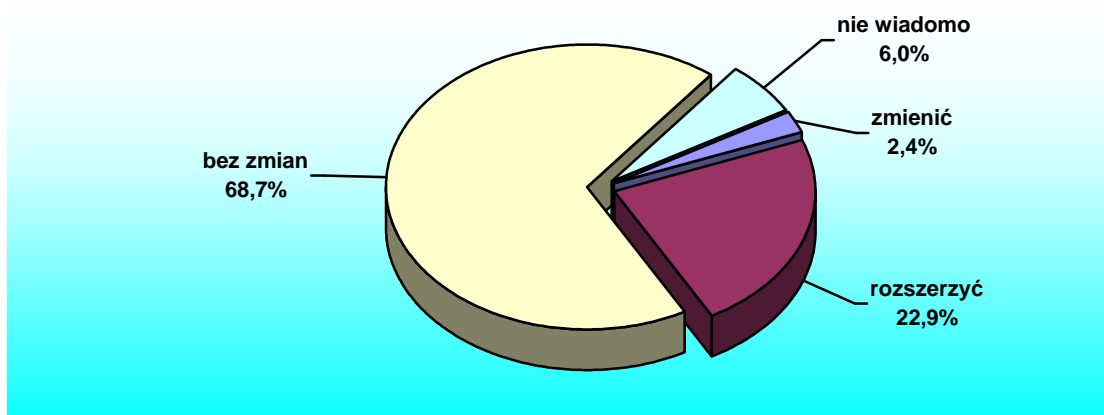
W branży usługowej wzrost obrotów przewiduje 51,1% firm a zmniejszenie obrotów 4,8% firm, wielkość obrotów na tym samym poziomie przewiduje 42,9% firm. Likwidację przewiduje 1,2% firm usługowych.

W branży handlowej wzrost obrotów przewiduje 28,6% firm a zmniejszenie obrotów 28,5% firm, wielkość obrotów na tym samym poziomie przewiduje 37,1% firm. Likwidację przewiduje 5,8% firm handlowych.

W górnictwie wzrost obrotów przewiduje 20% ankietowanych firm i zmniejszenie obrotów 20% firm, wielkość obrotów na tym samym poziomie przewiduje 60% firm. Nie przewiduje likwidacji żadna ankietowana firma górnicza.

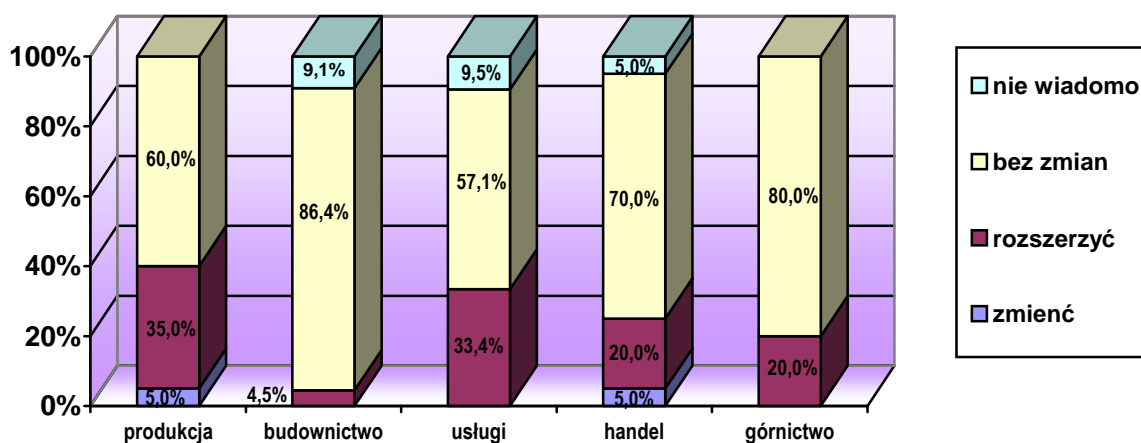
Zamierza rozszerzyć swój profil działalności w ciągu najbliższych dwóch lat 22,9% firm w gospodarce Rudy Śląskiej, zaś zmienić profil działalności zamierza 2,4% firm. Nie wprowadza żadnych zmian 68,7% firm a 6% nie ma jeszcze planów w tym zakresie.

Wykres 17. Czy Pana/Pani firma zamierza w najbliższych dwóch latach zmienić względnie rozszerzyć swój profil działalności?

Źródło: Instytut Eurotest

Wykres 18. Czy Pana/Pani firma zamierza w najbliższych dwóch latach zmienić względnie rozszerzyć swój profil działalności? Dane wg branż.

Źródło: Instytut Eurotest

Zamierza rozszerzyć swój profil działalności w ciągu najbliższych dwóch lat 36% firm produkcyjnych, zaś zmienić profil działalności zamierza 5% firm. Nie wprowadza żadnych zmian 60% firm.

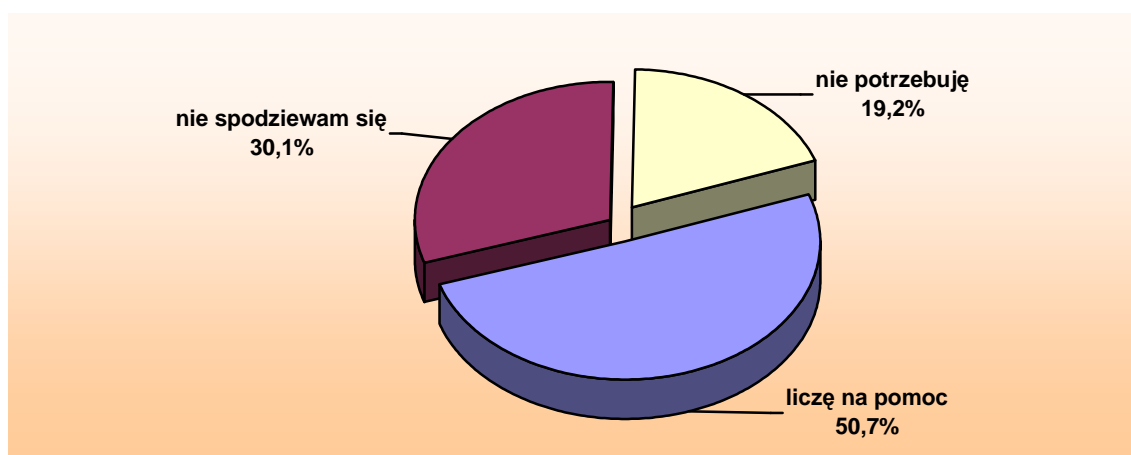
Zamierza rozszerzyć swój profil działalności w ciągu najbliższych dwóch lat 4,5% firm budowlanych. Nie wprowadza żadnych zmian 86,4% firm a 9,1% nie ma jeszcze planów w tym zakresie. Zamierza rozszerzyć swój profil działalności w ciągu najbliższych dwóch lat 33,4% firm usługowych. Nie wprowadza żadnych zmian 57,1% firm a 9,5% nie ma jeszcze

planów w tym zakresie. Zamierza rozszerzyć swój profil działalności w ciągu najbliższych dwóch lat 20% firm handlowych, zaś zmienić profil działalności zamierza 5% firm. Nie wprowadza żadnych zmian 70% firm a 5% nie ma jeszcze planów w tym zakresie. Zamierza rozszerzyć swój profil działalności w ciągu najbliższych dwóch lat 20% firm z branży górniczej. Nie ma zamiaru wprowadzać zmian w profilu działalności 80% firm z tej branży.

2.7. Spodziewana przez podmioty gospodarcze pomoc ze strony władz samorządowych

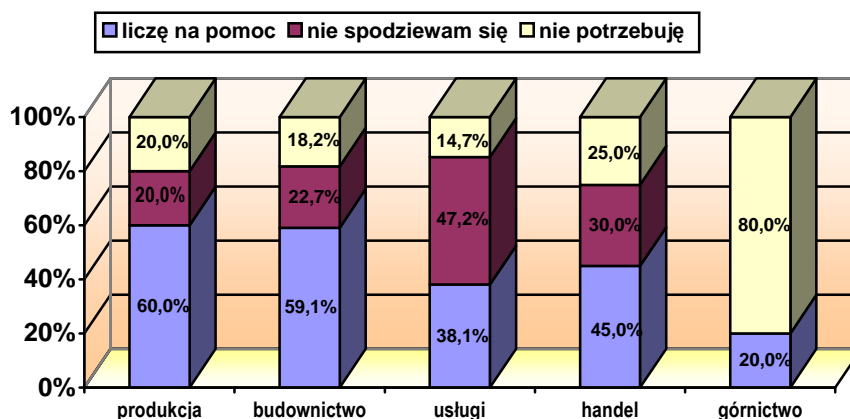
Na pomoc ze strony władz samorządowych Rudy Śląskiej w dobie kryzysu w prowadzeniu działalności liczy 50,7% ankietowanych firm. Nie spodziewa się pomocy 30,1% firm, a nie potrzebuje pomocy 19,2%.

Wykres 19. Czy i na jaką pomoc liczy Pana/Pani firma ze strony władz samorządowych Rudy Śląskiej?

Źródło: Instytut Eurotest

Wykres 20. Czy i na jaką pomoc liczy Pana/Pani firma ze strony władz samorządowych Rudy Śląskiej? Odpowiedzi wg głównych branż działalności.

Źródło: Instytut Eurotest

Pomocy ze strony władz samorządowych Rudy Śląskiej oczekuje najwięcej ankietowanych firm z branży produkcyjnej 60% i branży budowlanej 59,1%, następnie z branży handlowej 45%, z branży usługowej 38,1% i z branży górniczej 20%.

Oczekiwana pomoc to: zmniejszenie podatków lokalnych od gruntu i nieruchomości oraz opłat czynszów, zwiększenie światłowodów (aktualnie mała przepustowość internetu i telefonii), zwiększenie frontu robót budowlanych i przetargi z pierwszeństwem dla firm z Rudy Śląskiej, zakaz powstawania supermarketów, pomoc w pozyskiwaniu funduszy z UE, bezpłatne szkolenia dla firm np. kursy językowe, promocja firm z Rudy Śląskiej.

Nie potrzebuje pomocy ze strony władz samorządowych 20% firm produkcyjnych, 18,2% firm budowlanych, 14,7% firm usługowych, 25% firm handlowych i 80% firm górniczych.

Nie spodziewa się pomocy ze strony władz samorządowych 20% firm produkcyjnych, 22,7% firm budowlanych, 47,2% firm usługowych i 30% firm handlowych.

3. Kierunki rozwoju gospodarki Rudy Śląskiej

3.1. Przewidywane kierunki rozwoju gospodarki miasta w opinii przedsiębiorców

Ruda Śląska, to miasto, które nierozzerwalnie związane jest z przemysłem górniczym, obecnie działają tu 4 kopalnie węgla kamiennego. W środkowej i południowej części Rudy Śląskiej zalegają znaczne zasoby węgla, które wystarczą jeszcze na wiele lat wydobycia.

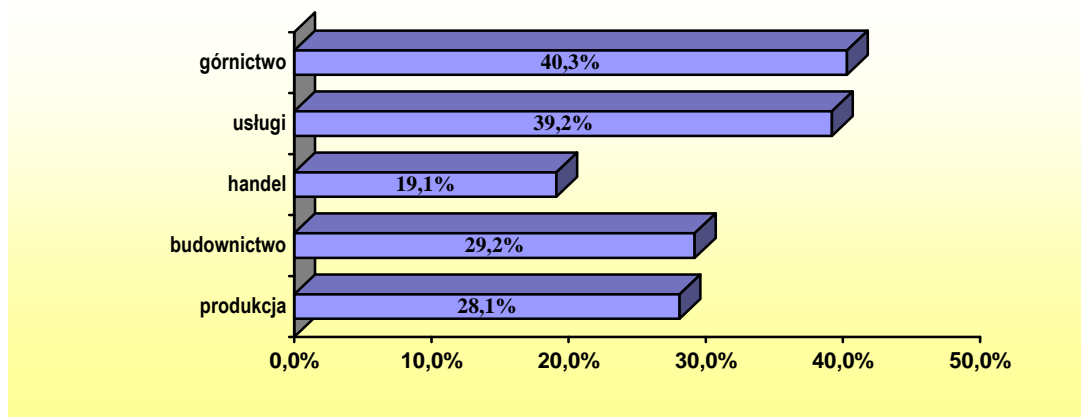
Najwięcej ankietowanych przedsiębiorców jest zdania, że możliwości rozwoju w Rudzie Śląskiej ma branża górnicza w ocenie 40,3% ankietowanych, tu wymieniano: firmy współpracujące i usługowe dla kopalni, kopalnie, przetwórstwo węgla, następnie w ocenie przedsiębiorców szanse rozwoju ma branża usługowa zdaniem 39,2% ankietowanych, tu wymieniano: gastronomię, transport i logistykę, utylizację śmieci, usługi rozrywkowe, fryzjerstwo, usługi elektroniczne i informatyczne, sportowe i rekreacyjne, usługi motoryzacyjne.

Szansę rozwoju branży produkcyjnej przewiduje 28,1% ankietowanych przedsiębiorców, tu wymieniano: przemysł elektroniczny, kosmetyczny, przemysł włókienniczy, przemysł maszynowy.

Rozwój branży budowlanej przewiduje 29,2% ankietowanych, tu wymieniono: budownictwo mieszkaniowe, budowa magazynów, modernizacje budynków, usługi ogólnobudowlane.

Szansę rozwoju branży handlowej przewiduje 19,1% ankietowanych tu wymieniano: dyskontowe supermarkety, tanie osiedlowe sklepy spożywcze, hurtownia z art. motoryzacyjnymi.

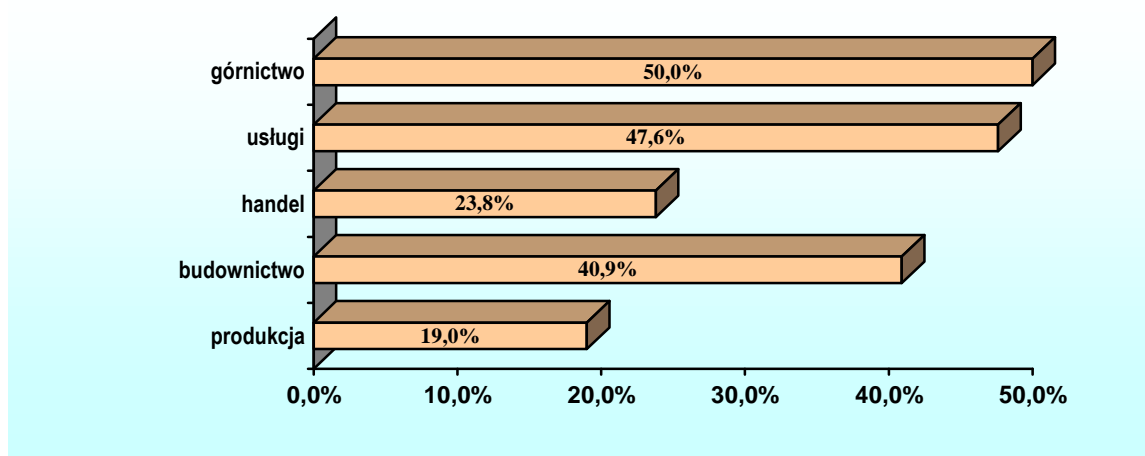
Wykres 21. Możliwości rozwoju poszczególnych branż w Rudzie Śląskiej zdaniem ogółu przedsiębiorców.

Dane nie sumują się do 100%, bowiem można było wskazać więcej odpowiedzi.
Źródło: Instytut Eurotest

Najwięcej przedsiębiorców widzi szanse rozwoju własnej branży w Rudzie Śląskiej z branży górniczej zdaniem 50% ankietowanych firm branży górniczej, następnie rozwój własnej branży widzi 47,6% firm z branży usługowej. Możliwości rozwoju własnej branży widzi 40,9% firm budowlanych. Szanse rozwoju branży handlowej widzi 23,8% ankietowanych firm handlowych a szanse rozwoju branży produkcyjnej widzi 19% firm z branży produkcyjnej.

Wykres 22. Możliwości rozwoju własnej branży w Rudzie Śląskiej w ocenie przedsiębiorców.

Dane nie sumują się do 100%, bowiem można było wskazać więcej odpowiedzi.
Źródło: Instytut Eurotest

Istnieje zbieżność między postrzeganiem możliwości rozwoju poszczególnych branż w Rudzie Śląskiej a oceną możliwości rozwoju własnej branży przez ankietowanych przedsiębiorców co widać w rankingu, który przedstawiamy w zestawieniu w poniższej tabeli.

Tabela 2. Porównanie przewidywanych kierunków możliwości rozwoju branż w gospodarce Rudy Śląskiej w ocenie ogółu przedsiębiorców i w ocenie przedsiębiorców z własnej branży.

Ranking	Możliwości rozwoju branż w ocenie ogółu przedsiębiorców	% odpowiedzi	Możliwości rozwoju własnej branży w ocenie przedsiębiorców	% odpowiedzi
1	Branża górnicza	40,3%	Branża górnicza	50%
2	Branża usługowa	39,2%	Branża usługowa	47,6%
3	Branża budowlana	29,2%	Branża budowlana	40,9%
4	Branża produkcyjna	28,1%	Branża handlowa	23,8%
5	Branża handlowa	19,1%	Branża produkcyjna	19%

Źródło: Instytut Eurotest

Na pierwszym miejscu w ocenie możliwości rozwoju jest branża górnicza, której rozwój nastąpi w ocenie 40,3% ogółem przedsiębiorców i w ocenie 50% przedsiębiorców z branży górniczej.

Na drugim miejscu w ocenie możliwości rozwoju jest branża usługowe, której rozwój nastąpi w ocenie 39,2% ogółem przedsiębiorców i w ocenie 47,6% przedsiębiorców z branży usługowej.

Na trzecim miejscu w ocenie możliwości rozwoju jest branża budowlana, której rozwój nastąpi w ocenie 29,2% ogółem przedsiębiorców i w ocenie 40,9% przedsiębiorców z branży budowlanej.

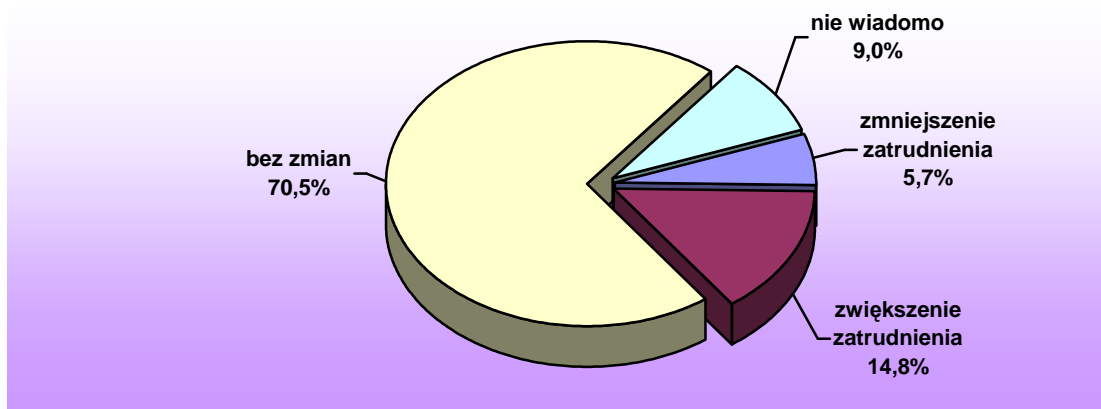
Natomiast możliwości rozwoju branży produkcyjnej na czwartym miejscu widzą przedsiębiorcy ogółem 28,1% a na piątym miejscu przedsiębiorcy z tej branży 19%.

Możliwości rozwoju branży handlowej na piątym miejscu widzą przedsiębiorcy ogółem 19,1% a na czwartym miejscu przedsiębiorcy z tej branży 23,8%.

3.2. Planowane zmiany kadrowe i ocena rynku pracy przez firmy w Rudzie Śląskiej

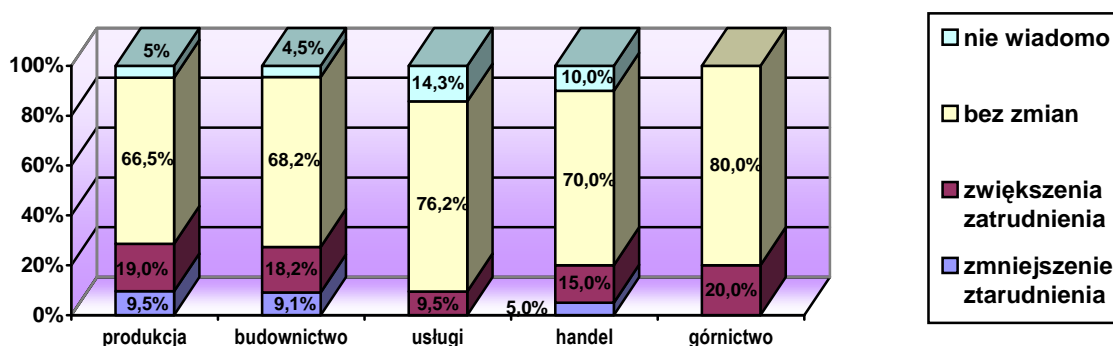
Spośród badanych firm w Rudzie Śląskiej w ciągu najbliższych dwóch lat zwiększenie zatrudnienia planuje 14,8% firm a zmniejszenia zatrudnienia 5,7% firm. Nie planuje dokonywania zmian ilości zatrudnionych 70,5% firm a nie ma sprecyzowanych planów w tym zakresie 9% ankietowanych firm.

Wykres 23. Czy Pana/Pani firma planuje zmiany kadrowe w ilości zatrudnionych w ciągu najbliższych dwóch lat?

Źródło: Instytut Eurotest

Wykres 24. Czy Pana/Pani firma planuje zmiany kadrowe w ilości zatrudnionych w ciągu najbliższych dwóch lat wg branż działalności?

Źródło: Instytut Eurotest

W branży produkcyjnej nie przewiduje żadnych zmian w wielkości zatrudnienia w ciągu najbliższych dwóch lat 66,5% firm produkcyjnych, zwiększenie zatrudnienia planuje 19% firm, a zmniejszenie zatrudnienia 9,5% firm, nie ma sprecyzowanych planów 5% firm. W branży budowlanej zmniejszenie zatrudnienia przewiduje 9,1%, zwiększenie zatrudnienia planuje 18,2% firm, bez zmian 68,2% firm, nie ma sprecyzowanych planów 4,5% firm. W branży usługowej nie przewiduje żadnych zmian w wielkości zatrudnienia 76,2%, zwiększenie zatrudnienia planuje 9,5% firm, nie ma sprecyzowanych planów 14,3% firm, żadna ankietowana firma nie zamierza zmniejszyć zatrudnienia. W branży handlowej nie przewiduje żadnych zmian w wielkości zatrudnienia 70% firm, zwiększenie zatrudnienia ma w planie 15% firm, zmniejszenie zatrudnienia 5% firm, nie ma sprecyzowanych planów 10%

firm handlowych. W branży górniczej nie przewiduje żadnych zmian w wielkości zatrudnienia 80% firm z zwiększenie zatrudnienia ma w planie 20% firm, zmniejszenie zatrudnienia nie planuje żadna ankietowana firma.

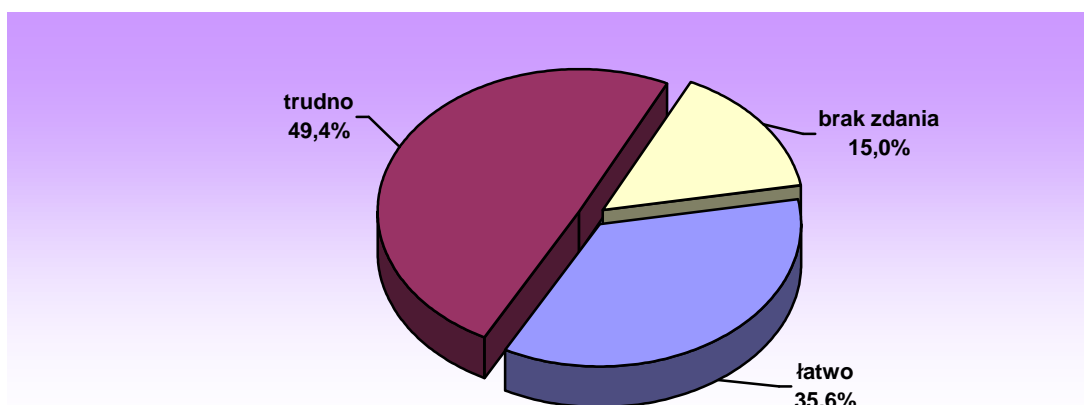
Najwięcej firm planuje wzrost zatrudnienia w branży górniczej 20% firm, branży produkcyjnej 19% i w branży budowlanej 18,2% firm, następnie w branży handlowej 15% firm i w branży usługowej 9,5% firm.

Firmy planują wzrost zatrudnienia w następujących zawodach:

- elektryk	- przedstawiciel handlowy,
- pracownik ogólnobudowlany,	- elektro-mechanik,
- księgowa,	- murarz,
- szlifierz,	- instalator,
- polernik,	- pracownicy sezonowi na budowę,
- elektronik	- ślusarz,
- mechanik samochodowy,	- sprzedawca.

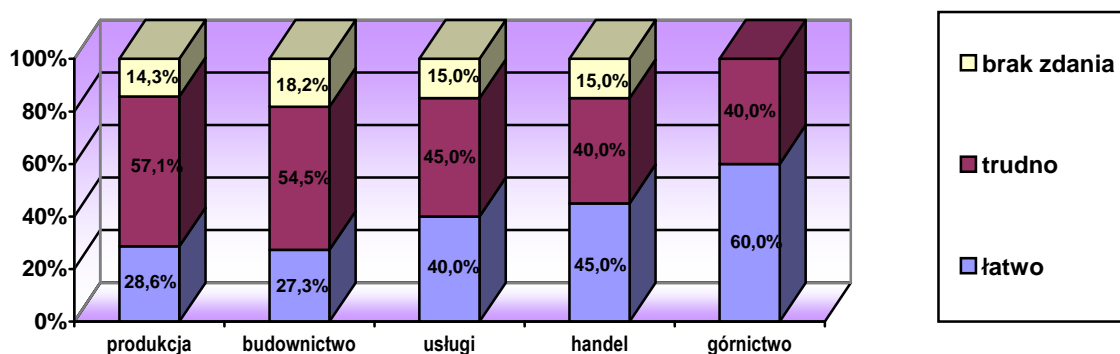
Spośród ankietowanych firm 49,4% uważa, że na rynku pracy w Rudzie Śląskiej są trudności ze znalezieniem pracowników w potrzebnych zawodach. Natomiast 35,6% jest zdania, że nie ma trudności ze znalezieniem pracowników, w większości dotyczy to osób bez kwalifikacji zawodowych, przyuczanych do prostych prac. Nie ma zdania na ten temat 15% ankietowanych firm.

Wykres 25. Jak Pana/Pani firma ocenia rynek pracy w Rudzie Śląskiej, czy łatwo jest znaleźć pracowników w potrzebnym zawodzie?

Źródło: Instytut Eurotest

Wykres 26. Jak Pana/Pani firma ocenia rynek pracy w Rudzie Śląskiej, czy łatwo jest znaleźć pracowników w potrzebnym zawodzie? Dane wg głównych branż działalności.

Źródło: Instytut Eurotest

Najwięcej firm ma trudności ze znalezieniem pracowników na rynku pracy w Rudzie Śląskiej z branży produkcyjnej 57,1% firm, następnie z branży budowlanej 54,5% i z branży usługowej 45% firm. Z branży handlowej ma trudności ze znalezieniem pracowników 40% firm i z branży górniczej 40%.

Ankietowane firmy podały, że trudności ze znalezieniem pracowników na rynku pracy w Rudzie Śląskiej występują w następujących zawodach:

- wykwalifikowanych do pracy w górnictwie⁵,
- technik budowlany,
- murarz,
- dekarz,
- ślusarz,
- tokarz,
- księgowy,
- stolarz,
- spawacz,
- instalator z upr. gazowymi,
- hydraulik,
- operator ciężkiego sprzętu,
- szlifierz,
- polernik,
- elektronik,
- konsultant,
- kosztorysant,
- instalator.

3.3. Kierunki rozwoju nowoczesnej gospodarki

Obecne spowolnienie rozwoju gospodarczego w kraju a także w Rudzie Śląskiej wynika z tego, że rozwój gospodarki przebiega cyklicznie zgodnie z fazami cyklu koniunkturalnego. Mamy więc mówiąc w uproszczeniu na przemian okresy ożywienia i spowolnienia wzrostu. Czas trwania tych faz i intensywność ożywienia bądź skala spowolnienia zależą od sytuacji gospodarki światowej i trafności prowadzonej polityki gospodarczej przez władze krajowe i samorzady lokalne.

⁵ - uwaga ankietowanych - zlikwidowano Zasadnicze Szkoły Górnicze

Na szczeblu lokalnych gospodarek zachodzą istotne zmiany, które wpływać mogą na rynek pracy, na jakość i poziom życia ludności a także na wielkość lokalnych dochodów a nawet na kształt przestrzennego zagospodarowania miast.

W krajach słabo rozwiniętych z reguły przeważająca część PKB tworzona jest w rolnictwie w krajach średnio rozwiniętych w przemyśle, a w krajach wysoko rozwiniętych w usługach.

Odpowiadają temu również różnice dochodu na głowę mieszkańca w każdej z tych grup. W krajach najwyżej rozwiniętych PKB na głowę mieszkańca sięga ponad 40 tysięcy USD rocznie, w krajach średnio rozwiniętych (np. w Polsce) kilku do kilkunastu tysięcy, w krajach słabo rozwiniętych kilkuset dolarów.

Podstawowym czynnikiem, który stymuluje rozwój usług jest to że usługi nie mogą być świadczone (produkowane) „na skład” i w większości przypadków muszą być świadczone „na miejscu”. **Cechą usług jest niemożliwość ich magazynowania co uzasadnia ich zaliczenie do tzw. „kategorii strumieni” i wyklucza ich przynależność do tzw. „kategorii zasobów”.**

Rozwój gospodarczy i osiągnięcie przewag konkurencyjnych we współczesnym świecie przez poszczególne regiony jest w coraz większym zakresie uzależniony od szybkości pojawiania się na rynku nowych, innowacyjnych podmiotów gospodarujących. Dlatego wysiłki władz samorządowych skierowane są na rozwój przedsiębiorczości oraz intensyfikację procesów innowacyjnych również w Rudzie Śląskiej. Działalność przedsiębiorstw wspierana jest przez Rudzką Agencję Rozwoju „Inwestor”, Rudzki Inkubator Przedsiębiorczości, Cech Rzemiosł i Przedsiębiorczości, Śląski Park Przemysłowy, Górnośląski Inkubator Technologiczny oraz przez inne instytucje.

Transformacja wiedzy w nowe produkty, usługi i technologie czy rozwiązania organizacyjne wymaga właściwej infrastruktury obejmującej ośrodki innowacji i przedsiębiorczości (tzw. instytucje nowoczesnej gospodarki). Kluczowe funkcje tego typu ośrodków dotyczą działań w zakresie aktywizacji ludzkiej kreatywności, przedsiębiorczości i innowacyjności, tym samym aktywizacji wewnętrznych zasobów prowadzących do efektywniejszego wykorzystania lokalnych czynników wzrostu.

Przestawieniu gospodarki z produkcyjnej na usługową i wzrost znaczenia usług w gospodarce sprzyjają następujące czynniki:

1. wzrost dochodów ludności,
2. intensywniejsza praca zawodowa powoduje wzrost zapotrzebowania na usługi w tym:

- korzystania z gastronomii i ułatwionych zakupów tzw. „wszystko pod jednym dachem” np. w sklepach wielkopowierzchniowych i centrach handlowych,
 - korzystania ze zorganizowanych i dostępnych dla szerokiego grona form spędzania wolnego czasu, rekreacji i wypoczynku,
3. wzrost zapotrzebowania na wyższy standard usług i większe oczekiwania co do jakości usług,
 4. większa podaż różnorodnych towarów i wzrost zakupów pociąga za sobą rozwój usług, w tym usług serwisowych i usług towarzyszących,
 5. postęp techniki przyczynia się do powstania nowych rodzajów usług,
 6. zwiększenie dostępności usług umożliwia korzystania z nich przez większą ilość klientów,
 7. większa specjalizacja usług oraz powstawanie wysoko wyspecjalizowanych firm usługowych zarówno w nowych jak i tradycyjnych dziedzinach.

W zasadzie wszyscy wiedzą co to są usługi i na czym polega ich świadczenie, ale spróbujemy pokrótce usystematyzować tę wiedzę.

Usługi możemy podzielić na:

I. Usługi produkcyjne.

Usługi te nie tworzą bezpośrednich dóbr materialnych, ale obejmują wszelkie czynności świadczone na rzecz jednostek gospodarczych prowadzących działalność produkcyjną.

II. Usługi konsumpcyjne.

1. Indywidualne – polegające m.in. na naprawach, remontach, serwisie różnorodnego sprzętu oraz inne usługi świadczone na rzecz indywidualnych konsumentów jak usługi kosmetyczne, rekreacji i zdrowia, mody i krawiectwa, hotelarskie i turystyczne, różnego rodzaju gastronomii, fryzjerskie, rozrywki, spędzenia wolnego czasu, a także edukacji np. nauki języków obcych.

2. Zbiorowe – wykonywane na rzecz określonej grupy konsumentów: komunikacyjne i transportowe, mieszkaniowe, niektóre usługi komunalne, usługi w zakresie oświaty i wychowania oraz kultury i sztuki, usługi w zakresie ochrony zdrowia, sportu, wypoczynku, turystyki, bankowości, itd.

III. Usługi ogólnospołeczne

Usługi zaspakajające potrzeby ogólnospołeczne np. w zakresie administracji, ubezpieczeń, bezpieczeństwa.

Podejmowanie działalności gospodarczej w usługach konsumpcyjnych podobnie jak i w handlu w większości nie wymaga koncesji ani zezwoleń. Potrzebne jest jednak z reguły wykształcenie zawodowe lub określone umiejętności a także wiedza o klientach i ich potrzebach. Powinniśmy pamiętać, że wymagania i potrzeby klientów stale rosną. Spełnienie jednych oczekiwań rodzi nowe. Klienci z reguły oczekują nowości i przejawiają zainteresowanie nimi.

Sprzedaż usług nie może być mylona z ich świadczeniem (wykonywaniem), bowiem sprzedaż wymaga dodatkowej wiedzy usługodawców szczególnie w zakresie umiejętności marketingowych:

- wiedzy o profilu nabywców i ich zachowaniach,
- motywach wyboru i preferencjach klientów,
- wiedzy o stopniu zadowolenia klientów ze świadczonych usług,
- wiedzy jakie dodatkowe usługi (lub tzw. gesty) byłyby pożądane lub mile widziane przez klientów,
- wiedzy o istniejącej konkurencji.

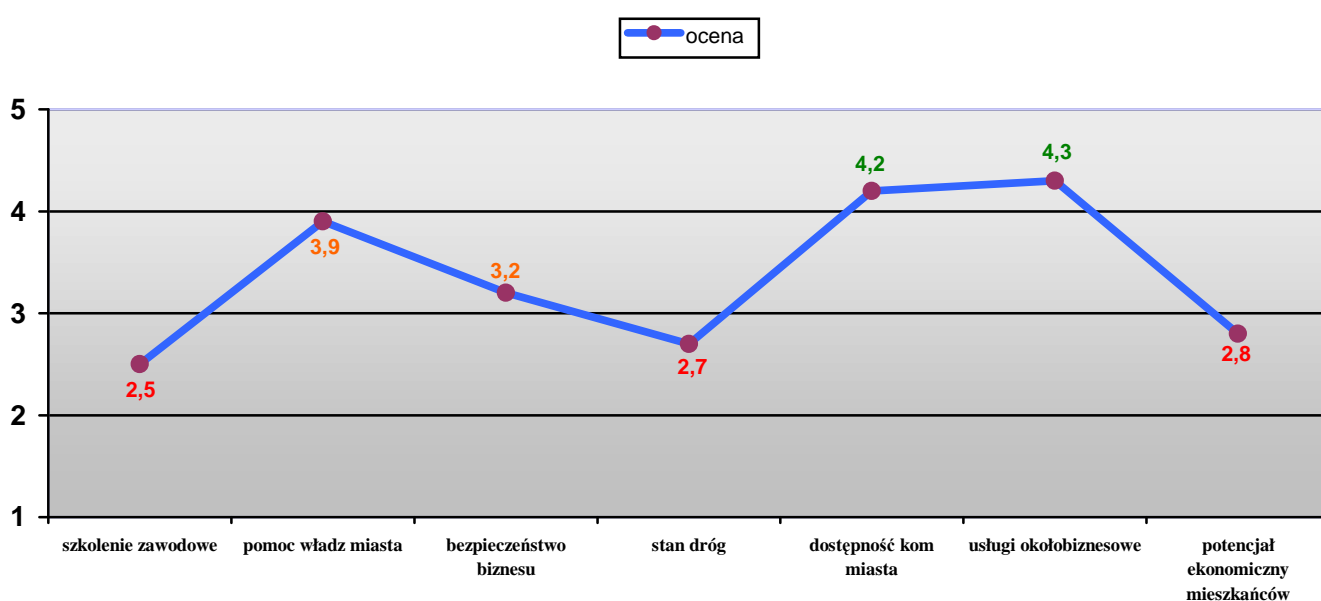
Świadczenie usług może być realizowane w formie sprzedaży bezpośredniej lub sprzedaży pośredniej realizowanej poprzez wykorzystanie nowoczesnych urządzeń technicznych lub elektronicznych względnie przez pośredników (agentów, brokerów).

4. Warunki prowadzenia biznesu w Rudzie Śląskiej

4.1. Ocena warunków prowadzenia biznesu w Rudzie Śląskiej w opinii przedsiębiorców

Rozwój przedsiębiorczości wymaga dobrej infrastruktury biznesu. Przedsiębiorcy w Rudzie Śląskiej zostali poproszeni o dokonanie oceny w skali punktów od 1 najniższej do 5 najwyższej wybranych elementów infrastruktury biznesu.

Wykres 27. Ocena przez przedsiębiorców wybranych elementów infrastruktury biznesu w Rudzie Śląskiej.

Źródło: Instytut Eurotest

- dobra ocena występuje na poziomie od 4 do 5 punktów
- średnia ocena na poziomie od 3 do 3,9 punktów
- niska ocena na poziomie od 1 do 2,9 punktów

Ankietowani przedsiębiorcy przyznali następujące oceny wybranym elementom infrastruktury biznesu w Rudzie Śląskiej oraz dokonali oceny potencjału ekonomicznego mieszkańców:

dobre oceny

- dostępność komunikacyjna miasta - ocena 4,2 ,
- dostępność usług finansowych i innych usług około biznesowych - ocena 4,3 ,

średnie oceny

- bezpieczeństwo prowadzenia biznesu - ocena 3,2 ,
- pomoc, współpraca władz miasta ze środowiskiem przedsiębiorców - ocena 3,9 ,

niskie oceny

- szkolenie zawodowe kadr potrzebnych dla firm - ocena 2,5 ,
- stan dróg w mieście - ocena 2,7,
- potencjał ekonomiczny mieszkańców - ocena 2,8.

Dobre oceny w opinii przedsiębiorców uzyskały następujące elementy infrastruktury biznesu w Rudzie Śląskiej: dostępność komunikacyjna miasta - ocena 4,2 , dostępność usług finansowych i innych usług okołobiznesowych - ocena 4,3.

Na poziomie średnim oceny w opinii przedsiębiorców uzyskały: pomoc, współpraca władz miasta ze środowiskiem przedsiębiorców - ocena 3,9, bezpieczeństwo prowadzenia biznesu - ocena 3,2.

Niskie oceny w opinii przedsiębiorców uzyskały: szkolenie zawodowe kadr potrzebnych dla firm - ocena 2,5, stan dróg w mieście - ocena 2,7, potencjał ekonomiczny mieszkańców - ocena 2,8.

Ankietowani przedsiębiorcy poproszeni zostali o podanie jakie atuty dla biznesu ma Ruda Śląska oraz jakie są mankamenty utrudniające prowadzenie działalności. Było to tzw. „pytanie otwarte” czyli ankietowani spontanicznie podawali odpowiedzi.

Ankietowani przedsiębiorcy podali, że Ruda Śląska ma następujące atuty dla biznesu:

- położenie geograficzne w GOP,
- blisko autostrady,
- dobrze działające władze miasta,
- kopalnie,
- szybki rozwój miasta,
- duża liczba mieszkańców,
- dobra infrastruktura.

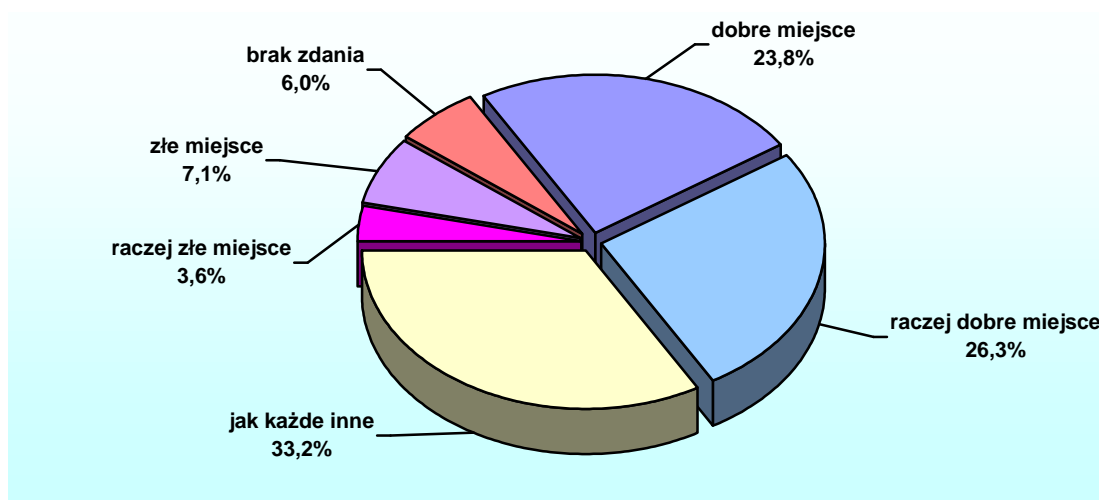
Jako mankamenty miasta utrudniające prowadzenie biznesu w Rudzie Śląskiej podano:

- ubogie społeczeństwo,
- za dużo supermarketów,
- duża konkurencja,
- za mało inwestycji,
- za wysokie podatki lokalne.

Atutami Rudy Śląskiej które sprzyjają biznesowi w ocenie ankietowanych przedsiębiorców są: położenie geograficzne w GOP, blisko do autostrady, dobrze działające władze miasta, kopalnie, szybki rozwój miasta, duża liczba mieszkańców, dobra infrastruktura, zaś mankamentami utrudniającymi prowadzenie biznesu są w opinii przedsiębiorców: - ubogie społeczeństwo, za dużo supermarketów, duża konkurencja, za mało inwestycji, za wysokie podatki lokalne.

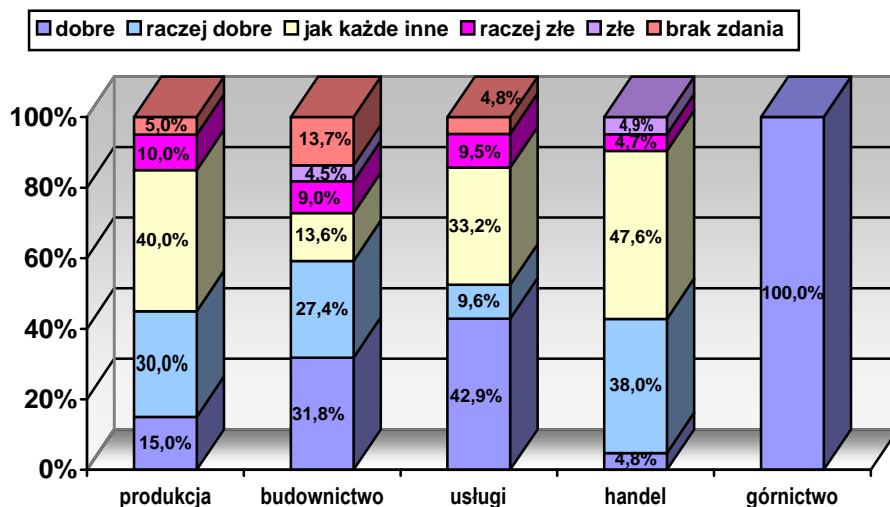
Ruda Śląska jako miejsce prowadzenia działalności gospodarczej pozytywnie oceniana jest przez 50,1% ankietowanych firm, w tym 23,8% jako „dobre miejsce” i 26,3% „raczej dobre miejsce”. Jako niedobre miejsce do prowadzenia działalności gospodarczej Ruda Śląska oceniana jest przez 10,7% ankietowanych firm w tym 3,6% jako „raczej złe miejsce” i 7,1% jako „złe miejsce”. Jako miejsce „jak każde inne” ocenia miasto 33,2% ankietowanych firm. Nie ma zdania 6% ankietowanych.

Wykres 28. Jak Pana/Pani firma ocenia Rudę Śląską jako miejsce prowadzenia działalności gospodarczej?

Źródło: Instytut Eurotest

Wykres 29. Jak Pana/Pani firma ocenia Rudę Śląską jako miejsce prowadzenia działalności gospodarczej? Dane wg głównych branż działalności.

Źródło: Instytut Eurotest

Ruda Śląska jako dobre miejsce prowadzenia działalności gospodarczej ocenia 45% firm branży produkcyjnej, w tym 15% jako „dobre miejsce” i 30% jako „raczej dobre miejsce”. Jako niedobre miejsce prowadzenia działalności gospodarczej ocenia Ruda Śląska 10% firm produkcyjnych, w tym „raczej złe miejsce” 10% firm. Oceny „jak każde inne miejsce” przyznało 40% firm produkcyjnych. Brak zdania ma 5% firm.

Branża budowlana pozytywnie ocenia Rudę Śląską jako miejsce do prowadzenia działalności gospodarczej przez 59,2% firm, w tym 31,8% jako „dobre miejsce” i 27,4% jako „raczej dobre miejsce”. Jako niedobre miejsce prowadzenia działalności gospodarczej ocenia Rudę Śląską 13,5% firm budowlanych, w tym „raczej złe miejsce” 9% firm i „złe miejsce” 4,5%. Jak „każde inne miejsce” ocenia 13,6% firm a nie ma zdania 13,7% firm.

Branża usługowa pozytywnie ocenia Rudę Śląską jako dobre miejsce prowadzenia działalności gospodarczej przez 52,5% firm, w tym 42,9% jako „dobre miejsce” i 9,6% jako „raczej dobre miejsce”. Jako niedobre miejsce prowadzenia działalności gospodarczej ocenia Rudę Śląską 9,5% firm usługowych, w tym „raczej złe miejsce” 9,5% firm. Jak „każde inne miejsce” ocenia 33,2% firm, a brak zdania ma 4,8% firm.

Branża handlowa pozytywnie ocenia Rudę Śląską jako dobre miejsce prowadzenia działalności gospodarczej przez 42,8% firm, w tym jako „dobre miejsce” 4,8% i jako „raczej dobre miejsce” 38% firm. Jako niedobre miejsce prowadzenia działalności gospodarczej ocenia Rudę Śląską 9,6% firm, w tym „raczej złe miejsce” 4,7% firm i „złe miejsce” 4,9% firm. Jak „każde inne miejsce” ocenia 47,6% firm.

Wszystkie ankietowane firmy z branży górniczej oceniły Rudę Śląską jako „dobre miejsce” prowadzenia działalności gospodarczej.

Ruda Śląska jest oceniana jako dobre miejsce do prowadzenia działalności gospodarczej przez wszystkie ankietowane firmy branży górniczej, 45% firm branży produkcyjnej, 59,2% firm branży budowlanej, 52,5% firm branży usługowej i 42,8% firm branży handlowej.

Ankietowani przedsiębiorcy podali co ich zdaniem trzeba zrobić lub poprawić w Rudzie Śląskiej celem poprawy warunków działania lokalnej gospodarki. Uwagi zgłosiło 39,8% ankietowanych przedsiębiorców, są to następujące propozycje:

- poprawić stan dróg,
- zmniejszyć obciążenia podatkowe,
- nie budować więcej supermarketów,
- przetargi z pierwszeństwem dla firm z Rudy Śląskiej,
- zwiększyć ilość ofert inwestycyjnych,
- wprowadzić ulgi podatkowe od gruntu.

5. Podsumowanie

1. Wahania koniunkturalne to naturalny sposób funkcjonowania gospodarki w systemie wolnorynkowym. Po każdym okresie prosperity przychodzą lata zastoju bądź załamania gospodarki. Kryzys charakteryzuje się nadwyżką podaży nad popytem, spadkiem produkcji, zmniejszeniem zapotrzebowania na usługi, spadkiem obrotów w handlu, zmniejszeniem zamówień i nakładów inwestycyjnych a tym samym zmniejszeniem przychodów przedsiębiorstw. Równoległe niekorzystne zjawiska zachodzą na rynku pracy. Zmniejszać się mogą realne dochody społeczeństwa i obniżać się może poziom życia szerokich grup społecznych. Nie wszystkie jednak branże gospodarki w jednakowym stopniu odczuły skutki kryzysu. Spadek zamówień w pierwszej kolejności uderzył w firmy nastawione na eksport oraz polskie oddziały międzynarodowych koncernów. Mimo okresowego zmniejszenia eksportu dobrym buforem dla Polski przed znaczącymi skutkami światowego kryzysu stał się potencjał krajowego rynku wewnętrznego.

2. Ruda Śląska od ponad dwustu lat rozwijała się na bazie górnictwa węgla kamiennego i hutnictwa co ukształtowało w znacznej mierze gospodarczy obraz miasta. Jednak w ostatnich latach miasto zmienia swój wizerunek. Konsekwencją rozwoju gospodarczego Rudy Śląskiej jest rozwój mikro, małych i średnich firm. Podstawę współczesnych gospodarek europejskich stanowią mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa. To głównie dzięki nim gospodarka zawdzięcza swój wzrost. W Polsce mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa tworzą ponad 48% PKB. W kraju ilościowo dominują firmy mikro zatrudniające do 9 osób (94,9%), podobnie jak i w Rudzie Śląskiej (94%).

3. W Rudzie Śląskiej wg ewidencji REGON⁶ na koniec 2012 roku było 9 786 firm. W strukturze firm wg sekcji działalności gospodarczej przeważają firmy sekcji G - handel detaliczny, hurtowy i naprawy – 32,2% ogółu firm, następnie sekcji F - budownictwo – 10,4% ogółu firm, sekcji C przetwórstwo przemysłowe – 8,2% ogółu firm, sekcja H - transport i gosp. magazynowa - 8% ogółu firm, sekcji M - działalność profesjonalna, naukowa, techn. – 7% ogółu firm. Łącznie firmy z pięciu sekcji działalności gospodarczej stanowią 65,8% wszystkich firm w Rudzie Śląskiej.

4. W ciągu roku 2012 ilość firm w Rudzie Śląskiej zwiększyła się o 207 firm tj. o 2,1%. W ciągu 2012 roku piętnaście sekcji działalności gospodarczej odnotowało w Rudzie Śląskiej wzrost ilościowy. Są to: sekcja Q - opieka zdrowotna i pomoc społ. – wzrost o 35

⁶ - każdy podmiot rozpoczynający działalność musi się zarejestrować, natomiast część podmiotów pomimo zakończenia działalności mogła nie wyrejestrować się z rejestru REGON ,ale aktualnie czyni się to już automatycznie w „jednym okienku”

firm, sekcja C - przetwórstwo przemysłowe – wzrost o 34 firmy, sekcja M - działalność profesjonalna, naukowa, techniczna - wzrost o 29 firm, sekcja J - informacja i komunikacja - wzrost o 25 firm, sekcja L - obsługa rynku nieruchomości - wzrost o 23 firm, sekcja F - budownictwo - wzrost o 21 firm, sekcja S + T - pozostała działalność usługowa - wzrost o 19 firm, sekcja P - edukacja - wzrost o 15 firm, sekcja G - handel hurtowy, detaliczny i naprawy - wzrost o 9 firm, sekcja R - kultura, rozrywka, rekreacja - wzrost o 6 firm, sekcja N - usługi administrowania i działalność wspierająca - wzrost o 6 firm, sekcja K - działalność finansowa i ubezpieczeniowa - wzrost o 5 firm, sekcja A - rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo - wzrost o 4 firmy, sekcja B - górnictwo i wydobywanie - wzrost o 3 firmy, sekcja I - zakwaterowanie i usługi gastronomiczne - wzrost o 3 firmy.

5. Dwie sekcje działalności gospodarczej odnotowało spadek ilości firm. Są to: sekcja H - transport i gosp. magazynowa - spadek o 27 firm, sekcja E - dostawa wody, gosp. ściekami i odpadami - spadek o 3 firmy. Nie zmieniła się ilość firm w dwóch sekcjach: sekcji D - wytw. i zaop. w energię elektryczną, sekcji O - adm. publ. i obrona narodowa, obow. ubezpiec. społ.

6. Najwięcej ankietowanych firm w gospodarce Rudy Śląskiej prowadzi działalność powyżej 10 lat 77,4%. Firm prowadzących działalność nie dłużej jak 2 lata jest 2,4%, prowadzących działalność od 3 do 5 lat jest 8,3%, a od 6 do 10 lat 11,9%. Najwięcej firm „młodych” o stażu do 5 lat jest w branży budowlanej 13,6%. Firmy o niskim stażu działalności mają mniejsze doświadczenie i są z reguły w większym stopniu narażone na możliwość niepowodzenia w biznesie.

7. Najwięcej firm co jest oczywiste ma lokalny rynek zbytu (miasto i okolice) 58,4% firm, zasięg województwa ma 25,8% firm, zasięg krajowy ma 21,3% a zagraniczny ma 9% firm w Rudzie Śląskiej.

8. W ostatnich dwóch latach nastąpiły następujące zmiany potencjału gospodarczego w zasobach firm w Rudzie Śląskiej. Zasoby materialne (maszyny, urządzenia, nieruchomości, samochody, wyposażenie, zapasy) zmniejszyły się w 27,2% firm, pozostały bez zmian w 58% firm a zwiększyły się w 14,8% ankietowanych firmach. Zasoby kadrowe zmniejszyły się w 18,2% firm, pozostały bez zmian w 65,9% firm a zwiększyły się w 15,9% ankietowanych firmach. Zasoby finansowe zmniejszyły się w 35,6% firm, pozostały bez zmian w 50,6% firm a zwiększyły się w 13,8% ankietowanych firmach. Zasoby materialne zmniejszyły się najbardziej w branży produkcyjnej – w 42,9% firm, również zasoby kadrowe zmniejszyły się najbardziej w branży produkcyjnej - w 42,9% firm, natomiast zasoby finansowe zmniejszyły się najbardziej w branży handlowej – w 55% firm.

9. Spośród ankietowanych firm w Rudzie Śląskiej największa część firm odczuła w branży handlowej 94% firm, w tym w „dużym stopniu” 60% ankietowanych firm, w „niewielkim stopniu” 34% oraz w branży produkcyjnej 76,2% firm, w tym 57,2% w „dużym stopniu” i 19% w „niewielkim stopniu”, następnie w branży usługowej odczuło kryzys 57,1% firm, w tym w „dużym stopniu” 19% firm, w „niewielkim stopniu” 38,1% i w branży budowlanej odczuło kryzys 54,6% firm, w tym w „dużym stopniu” 36,3% ankietowanych firm, w „niewielkim stopniu” 18,2%, w branży górniczej odczuło kryzys 40% firm, w tym w „niewielkim stopniu” 40%.

10. Spośród badanych firm w Rudzie Śląskiej w ciągu najbliższych dwóch lat wzrost obrotów firmy przewiduje 39,3% firm a zmniejszenia obrotów 12,4% firm. Wielkość obrotów na tym samym poziomie przewiduje 47,2% firm. Likwidację firmy przewiduje 1,1% ankietowanych przedsiębiorców w Rudzie Śląskiej. W branży produkcyjnej wzrost obrotów przewiduje 28,6% firm a zmniejszenie obrotów 9,5% firm, wielkość obrotów na tym samym poziomie przewiduje 61,9% firm. Nie przewiduje likwidacji żadna ankietowana firma produkcyjna. W branży budowlanej wzrost obrotów przewiduje 50,5% firm a zmniejszenie obrotów 4,2% firm, wielkość obrotów na tym samym poziomie przewiduje 45,3% firm. Nie przewiduje likwidacji żadna firma budowlana. W branży usługowej wzrost obrotów przewiduje 51,1% firm a zmniejszenie obrotów 4,8% firm, wielkość obrotów na tym samym poziomie przewiduje 42,9% firm. Likwidację przewiduje 1,2% firm usługowych. W branży handlowej wzrost obrotów przewiduje 28,6% firm a zmniejszenie obrotów 28,5% firm, wielkość obrotów na tym samym poziomie przewiduje 37,1% firm. Likwidację przewiduje 5,8% firm handlowych. W górnictwie wzrost obrotów przewiduje 20% ankietowanych firm i zmniejszenie obrotów 20% firm, wielkość obrotów na tym samym poziomie przewiduje 60% firm. Nie przewiduje likwidacji żadna ankietowana firma górnicza.

11. Zamierza rozszerzyć swój profil działalności w ciągu najbliższych dwóch lat 22,9% firm w gospodarce Rudy Śląskiej, zaś zmienić profil działalności zamierza 2,4% firm. Nie wprowadza żadnych zmian 68,7% firm a 6% nie ma jeszcze planów w tym zakresie. Najwięcej firm zamierza rozszerzyć swój profil działalności w branży produkcyjnej 36% firm, w branży usługowej 33,4% firm, w branży handlowej 20% firm i w branży górniczej 20% firm.

12. Na pomoc ze strony władz samorządowych Rudy Śląskiej w dobie kryzysu w prowadzeniu działalności liczy 50,7% ankietowanych firm. Nie spodziewa się pomocy 30,1% firm, a nie potrzebuje pomocy 19,2%. Pomocy ze strony władz samorządowych Rudy Śląskiej oczekuje najwięcej ankietowanych firm z branży produkcyjnej 60% i branży

budowlanej 59,1%, następnie z branży handlowej 45%, z branży usługowej 38,1% i z branży górniczej 20%.

13. Ruda Śląska, to miasto, które nierozzerwalnie związane jest z przemysłem górniczym, obecnie działają tu 4 kopalnie węgla kamiennego. W środkowej i południowej części Rudy Śląskiej zalegają znaczne zasoby węgla, które wystarczą jeszcze na wiele lat wydobycia. Na pierwszym miejscu w ocenie możliwości rozwoju wśród ankietowanych firm jest branża górnicza, której rozwój nastąpi w ocenie 40,3% ogółem przedsiębiorców i w ocenie 50% przedsiębiorców z branży górniczej. Na drugim miejscu w ocenie możliwości rozwoju jest branża usługowa, której rozwój nastąpi w ocenie 39,2% ogółem przedsiębiorców i w ocenie 47,6% przedsiębiorców z branży usługowej. Na trzecim miejscu w ocenie możliwości rozwoju jest branża budowlana, której rozwój nastąpi w ocenie 29,2% ogółem przedsiębiorców i w ocenie 40,9% przedsiębiorców z branży budowlanej. Natomiast możliwości rozwoju branży produkcyjnej na czwartym miejscu widzą przedsiębiorcy ogółem 28,1% a na piątym miejscu przedsiębiorcy z tej branży 19%. Możliwości rozwoju branży handlowej na piątym miejscu widzą przedsiębiorcy ogółem 19,1% a na czwartym miejscu przedsiębiorcy z tej branży 23,8%.

14. Podstawowym czynnikiem, który stymuluje rozwój usług jest to że usługi nie mogą być świadczone (produkowane) „na skład” i w większości przypadków muszą być świadczone „na miejscu”. Cechą usług jest niemożliwość ich magazynowania co uzasadnia ich zaliczenie do tzw. „kategorii strumieni” i wyklucza ich przynależność do tzw. „kategorii zasobów”.

15. Spośród badanych firm w Rudzie Śląskiej w ciągu najbliższych dwóch lat zwiększenie zatrudnienia planuje 14,8% firm a zmniejszenia zatrudnienia 5,7% firm. Nie planuje dokonywania zmian ilości zatrudnionych 70,5% firm a nie ma sprecyzowanych planów w tym zakresie 9% ankietowanych firm. Najwięcej firm planuje wzrost zatrudnienia w branży górniczej 20% firm, branży produkcyjnej 19% i w branży budowlanej 18,2% firm, następnie w branży handlowej 15% firm i w branży usługowej 9,5% firm.

16. Spośród ankietowanych firm 49,4% uważa, że na rynku pracy w Rudzie Śląskiej są trudności ze znalezieniem pracowników w potrzebnych zawodach. Natomiast 35,6% jest zdania, że nie ma trudności ze znalezieniem pracowników, w większości dotyczy to osób bez kwalifikacji zawodowych, przyuczanych do prostych prac. Nie ma zdania na ten temat 15% ankietowanych firm. Najwięcej firm ma trudności ze znalezieniem pracowników na rynku pracy w Rudzie Śląskiej z branży produkcyjnej 57,1% firm, następnie z branży budowlanej

54,5% i z branży usługowej 45% firm. Z branży handlowej ma trudności ze znalezieniem pracowników 40% firm i z branży górniczej 40%.

17. Rozwój przedsiębiorczości wymaga dobrej infrastruktury biznesu. Dobre oceny w opinii przedsiębiorców uzyskały następujące elementy infrastruktury biznesu w Rudzie Śląskiej: dostępność komunikacyjna miasta - ocena 4,2 , dostępność usług finansowych i innych usług okołobiznesowych - ocena 4,3. Na poziomie średnim oceny w opinii przedsiębiorców uzyskały: pomoc, współpraca władz miasta ze środowiskiem przedsiębiorców - ocena 3,9, bezpieczeństwo prowadzenia biznesu - ocena 3,2. Niskie oceny w opinii przedsiębiorców uzyskały: szkolenie zawodowe kadr potrzebnych dla firm - ocena 2,5, stan dróg w mieście - ocena 2,7, potencjał ekonomiczny mieszkańców - ocena 2,8.

18. Atutami Rudy Śląskiej które sprzyjają biznesowi w ocenie ankietowanych przedsiębiorców są: położenie geograficzne w GOP, blisko autostrady, dobrze działające władze miasta, kopalnie, szybki rozwój miasta, duża liczba mieszkańców, dobra infrastruktura. Do mankamentów utrudniających prowadzenie biznesu zaliczono: ubogie społeczeństwo, za dużo supermarketów, duża konkurencja, za mało inwestycji, za wysokie podatki lokalne.

19. Ruda Śląska jest oceniana jako dobre miejsce do prowadzenia działalności gospodarczej przez: wszystkie ankietowane firmy z branży górniczej, następnie przez 59,2% firm z branży budowlanej, 52,5% firm z branży usługowej, 45% firm z branży produkcyjnej i 42,8% firm z branży handlowej.

Kierownik Programu Badawczego
Dyrektor Instytutu Eurotest

Wojciech Wroński